

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2012

Open Universiteit
www.ou.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag en het financieel verslag over 2012.

Voor de Open Universiteit is 2012 een jaar van verandering.

Verandering die op diverse terreinen zichtbaar wordt, de gehele universiteit raakt en niet bij de jaargrens ophoudt.

Verandering die noodzakelijk is om de Open Universiteit in staat te stellen, om die plek in het hoger onderwijs in te nemen, die zij als universiteit ambieert.

Verandering die veel van de organisatie en haar medewerkers vraagt en alleen kan slagen, als iedereen daaraan zijn of haar bijdrage levert. In het instellingsplan 2012 – 2016, dat in september 2012 is vastgesteld, zijn aard, vormgeving en tempo van deze verandering beschreven.

Het College van bestuur bedankt alle medewerkers voor hun inzet in 2012, en alle studenten en alumni voor hun betrokkenheid bij de Open Universiteit.

Heerlen, juni 2013

College van bestuur

drs. S.P. van den Eijnden, voorzitter

prof. mr. A. Oskamp, rector magnificus

drs. ing. C.J. Brouwer, vicevoorzitter

Jaarverslag 2012

Open Universiteit

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2012

1 Inleiding	7
<i>Missie en doelen</i>	7
<i>Wisselingen in College van bestuur</i>	7
<i>Vooruitblik</i>	7
2 Financiën	9
<i>Financiële gegevens</i>	9
<i>Helderheid en governance</i>	11
<i>Financiële analyse</i>	12
3 Onderwijs en valorisatie	15
<i>Aanbod</i>	15
<i>Kwaliteitszorg</i>	16
<i>Resultaten</i>	18
<i>Diploma's</i>	18
<i>Studenten</i>	19
4 Onderzoek en valorisatie	21
<i>Open University Graduate School</i>	21
<i>Expertisecentra</i>	21
<i>Faculteiten</i>	21
<i>Open educational resources</i>	21
<i>Onderzoekskenngetallen</i>	22
5 Zakelijke dienstverlening	25

6 Professionalisering van leraren	27
<i>Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek (LOOK)</i>	27
<i>Lerarenuniversiteit</i>	27
7 Personeel	29
<i>Organisatie</i>	29
<i>Medezeggenschap</i>	29
<i>Personeelsmanagement en mobiliteit</i>	29
8 Infrastructurele voorzieningen	31
<i>Huisvesting</i>	31
<i>Informatie- en communicatietechnologie</i>	31
9 Verslag van de Raad van toezicht	33
Bijlage 1 Voorbeelden van valorisatieactiviteiten	34
Bijlage 2 Nationale samenwerkingsverbanden op het gebied van onderwijs en onderzoek	38
Bijlage 3 Internationale samenwerkingsverbanden op het gebied van onderwijs en onderzoek	40
Jaarrekening 2012	45

1

h o o f d s t u k e e n

Inleiding

Missie en doelen

Het jaar 2012 staat in het teken van de herpositionering van de Open Universiteit. Deze herpositionering wordt uitgewerkt in het nieuwe instellingsplan voor de jaren 2012 – 2016. Dat plan verschijnt in september 2012 onder de titel 'Leren in tijden van verandering'. Centraal daarin staat dat de Open Universiteit zich als een publiek bekostigde universiteit in het hoger onderwijsbestel wil profileren. Zij doet dit op basis van een bijzondere opdracht en vervult daarmee een complementaire functie binnen het hoger onderwijs. Het instellingsplan schetst de ambities van de Open Universiteit op de terreinen onderwijs, onderzoek, innovatie en valorisatie. Voor het onderwijs geldt dat de Open Universiteit keuzes maakt ten aanzien van de doelgroepen die zij wil bedienen, haar onderwijsaanbod en het onderwijsconcept dat zij wil hanteren. In het algemeen geldt, dat daarbij de onderwijsfunctie verbeterd moet worden; het onderwijs moet meer aansluiten bij de vraag en het rendement van studenten moet omhoog. Belangrijk onderdeel van de onderwijsagenda is de ontwikkeling en implementatie van een nieuw, gestructureerd onderwijsmodel. Voor het onderzoek schetst het plan een ontwikkeling waarbij sprake dient te zijn van versterking van de onderzoeksfunctie over de volle breedte. Kwalitatief en kwantitatief moet beter gepresteerd worden binnen het profilerend onderzoek en het disciplinair onderzoek. Voor innovatie en valorisatie zijn eveneens duidelijke verbeterdoelstellingen geformuleerd.

In lijn met het instellingsplan start in 2012 een ingrijpend verandertraject. Onderdelen van dit traject zijn voorbereiding van een reorganisatie, gericht op vereenvoudiging van de organisatiestructuur, versterking en slagvaardiger maken van de besturing, en reductie van kosten voor ondersteunende processen. In oktober 2012 is de reorganisatie aangekondigd. Voorzien wordt een reductie van 50 – 60 fulltime-equivalent van het ondersteunend personeel. Verder wordt in het kader van de reorganisatie het aantal faculteiten en ondersteunende diensten teruggebracht en krijgt de overlegstructuur tussen College van bestuur en management een nieuwe invulling. In het laatste kwartaal van 2012 wordt de uitwerking van een reorganisatieplan ter hand genomen. Dat plan wordt eind april 2013 opgeleverd. De feitelijke reorganisatie zal in de tweede helft van 2013 haar beslag krijgen. Andere onderdelen van het verandertraject betreffen ontwikkeling van een nieuw onderwijsmodel, uitwerking van nieuwe beleidskaders op het gebied van onderzoek en valorisatie, en voorbereiding van een instellingsbrede HR-agenda.

Het voorstel voor prestatieafspraken dat de Open Universiteit in het voorjaar van 2012 indient, krijgt in september 2012 geen goedkeuring van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De Open Universiteit krijgt de gelegenheid een nieuw voorstel in te dienen, dat gebaseerd wordt op het nieuwe instellingsplan. In de laatste maanden van 2012 wordt dit nieuwe voorstel geschreven. De intentie is het plan zo spoedig mogelijk in 2013 in te dienen.

Wisselingen in College van bestuur

Op 1 april 2012 treedt drs. Sander van den Eijnden aan als nieuwe bestuursvoorzitter van de Open Universiteit. Samen met prof. mr. Anja Oskamp (rector magnificus) en drs. ing. Cees Brouwer (lid en tevens vicevoorzitter) vormt hij het College van bestuur.

Vooruitblik

In 2013 verwacht de Open Universiteit tot definitieve prestatieafspraken te komen met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Er zal een programma worden opgezet, dat gericht is op realisatie van de prestatieafspraken.

De reorganisatie die in 2012 is aangekondigd, wordt in 2013 uitgevoerd en afgerond. In 2014 start de Open Universiteit met een nieuwe, afgeslankte organisatie. Daarbij past ook een nieuwe structuur voor medezeggenschap. Deze wordt in 2013 met de betrokken stakeholders voorbereid.

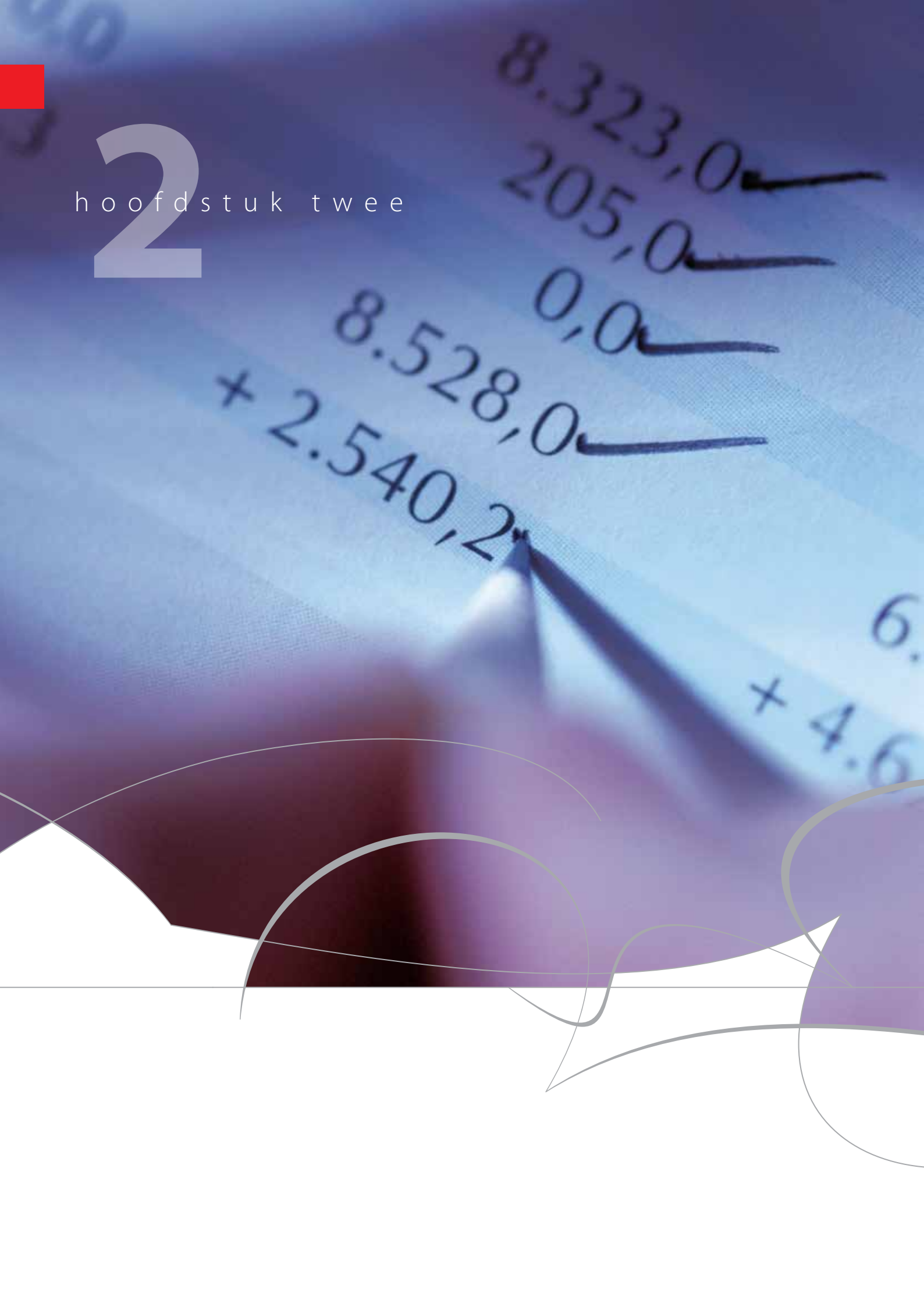
Ook bij andere onderdelen van het verandertraject dat in 2012 start, zal de Open Universiteit resultaten boeken. In 2013 wordt het nieuwe onderwijsmodel opgeleverd. Dat zal in 2014 in de wo-masteropleidingen worden ingevoerd en vanaf het studiejaar 2015 – 2016 in de wo-bacheloropleidingen.

Op het gebied van kwaliteitszorg staat voorbereiding op de instellingstoets centraal. Deze toets is gepland in het najaar van 2013.

2

h o o f d s t u k t w e e

8.323,0
205,0
0,0
8.528,0
+ 2.540,2
6.
+ 4.6

Financiën

Financiële gegevens

Balanspositie ultimo 2012

Het resultaat over 2012 bedraagt negatief 780.000 euro, daar waar voor 2012 een klein positief resultaat was begroot. De rentabiliteit (resultaat/(totale baten + rentebaten)) bedraagt -1,1 procent (2011: -2,7 procent). Ultimo 2012 bedraagt het balanstotaal 36.450.000 euro (2011: 37.037.000 euro). Bij de activazijde van de balans stijgen de liquide middelen door vooruit ontvangen inkomsten uit subsidiegelden en een bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake reorganisatiekosten voor het Ruud de Moor Centrum. De solvabiliteit (eigen vermogen/balans-totaal) daalt van 0,18 ultimo 2011 naar 0,16 ultimo 2012.

De solvabiliteit zal ultimo 2013 lager zijn als gevolg van de reorganisatie die in 2013 zal plaatsvinden.

De verwachting is dat het balanstotaal ultimo 2013 lager zal zijn ultimo 2012.

De liquiditeit (current ratio) bedraagt ultimo 2012 0,85; ultimo 2011 bedraagt deze ratio 0,90. De verwachting is dat de current ratio ultimo 2013 lager zal zijn dan ultimo 2012.

Risicoparagraaf

De ontwikkeling van de financiële positie van de Open Universiteit is zorgelijk.

Het jaar 2012 is afgesloten met een negatief resultaat, waardoor het financiële weerstandsvermogen van de organisatie verder is afgenomen.

Een nadere analyse van het financiële resultaat laat zien, dat het operationele resultaat exclusief bijzondere posten voor 2012 positief is, en dat het negatieve resultaat voornamelijk veroorzaakt wordt door kosten die de universiteit heeft moeten maken voor het aanpassen van de organisatie door externe omstandigheden, waaronder maatregelen van de overheid.

Daarnaast is uit de benchmark van de overhead van de Nederlandse universiteiten gebleken dat de Open Universiteit te veel van haar budget buiten het primaire proces besteedt.

In 2012 is een reorganisatie ingezet die in 2013 zal leiden tot versobering van de ondersteunende processen en vermindering van de overhead. Op de middellange termijn leidt dat tot een beter financieel perspectief, op de korte termijn echter drukken de reorganisatiekosten op de uitvoering van de begroting 2013.

Een verslechtering van de financiële conditie van de universiteit wordt voorzien in de per mei 2013 uitgebrachte bijstelling van de begroting 2013. Die bijgestelde begroting laat een fors negatief resultaat voor 2013 zien. Dit wordt met name veroorzaakt door de nieuwe CAO, hogere werkgeverslasten en een naar beneden bijgestelde Rijksbijdrage, vanwege het later dan verwacht ingaan van de prestatiebekostiging. Het College van bestuur heeft daarom besloten de uitgaven in de lopende begroting waar mogelijk te verminderen.

Ook op de langere termijn zal de ontwikkeling van de financiële positie van de Open Universiteit nauwgezet bewaakt en gestuurd moeten worden. Naast verdere kostenreductie moet worden gewerkt aan vergroting van de deelname aan het onderwijs dat door de Open Universiteit wordt ontwikkeld en aangeboden. De introductie van een nieuw onderwijsmodel is daarop gericht, evenals het ontwikkelen van onderwijs voor de zakelijke markt. Ook het versterken van het wetenschappelijk onderzoek en het verhogen van de wervingskracht ervan past in het streven de Open Universiteit meer financiële armslag te geven.

Het is duidelijk dat de Open Universiteit in financieel opzicht een bijzonder moeilijke periode tegemoet gaat en zeilen zal moeten bijzetten. De in 2012 aangekondigde en in 2013 ingezette reorganisatie en bezuiniging is daarbij een noodzakelijke, maar op zichzelf niet voldoende stap op weg naar een gezonde, financiële huishouding. Het invulling geven aan de prestatieafspraken en het daardoor vergroten van de onderwijsdeelname en het onderzoeksvolume is eveneens nodig.

De mogelijke effecten van een in mei 2013 door de overheid aangekondigde bezuiniging op de subsidie voor LOOK zijn in deze risicoparagraaf buiten beschouwing gelaten.

Werkkapitaal en financieringsbehoefte

De liquiditeitspositie is in 2012 verder verslechterd als gevolg van de uitgaven ten behoeve van de voorzieningen. Het werkkapitaal (vlottende activa minus vlottende passiva) daalde van negatief 2.346.000 euro ultimo 2011 naar negatief 3.704.000 euro ultimo 2012. In 2012 hebben geen financieringsactiviteiten plaatsgevonden zoals het aangaan en aflossen van leningen, dan wel het beleggen van middelen in niet direct opeisbare middelen zoals effecten of deposito's.

Investerings 2013

In 2013 zullen er vervangingsinvesteringen plaatsvinden voor ICT-werkplekken ad 1.805.000 euro. De overige vervangingsinvesteringen bedragen circa 409.000 euro.

Begroting 2013

De begroting 2013 wordt gekenmerkt door ingrepen in de (personele) kostenstructuur. De omzetontwikkeling bij een aantal faculteiten staat onder grote druk.

Te verwachten loon- en prijsstijgingen noodzaken de kosten nauwlettend te monitoren en budgetten bij te stellen. Specifieke projecten zoals Lerarenuniversiteit kunnen qua voorfinanciering meer beslag op middelen leggen dan oorspronkelijk begroot is. De afschrijvingslasten zullen stijgen als gevolg van gedane en voorgenomen investeringen.

Blijkens de in mei 2013 uitgebrachte bijgestelde begroting wordt voor 2013 een fors negatief resultaat voorzien.

Aanwezigheid en werking intern risicobeheersings- en controlesysteem

De opzet en werking van de risicobeheersings- en controlesystemen worden jaarlijks getoetst.

De managementletter van de externe accountant, waarin wordt ingegaan op de opzet en werking van de (financiële) interne risicobeheersings- en controlesystemen, wordt jaarlijks besproken met het College van bestuur en de Raad van toezicht. Het monitoren van de aanbevelingen is een taak van het College van bestuur. Een belangrijk onderdeel van de risicobeheersings- en controlesystemen is de (financiële) rechtmatigheid. De financiële rechtmatigheid is in het controleprotocol van het ministerie van Onderwijs,

Cultuur en Wetenschap expliciet benoemd als onderdeel van de controlewerkzaamheden van de externe accountant. In dit kader vindt een toetsing plaats aan de hand van het door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verstrekte referentiekader. Belangrijke wet- en regelgeving waaraan in dit kader voldaan moet worden, zijn de Europese aanbestedingsregels, de Regeling beleggen en belenen, de notitie 'Helderheid', en richtlijnen scheiding publieke/private middelen. De ontwikkelingen vanuit de overheidsfinanciering en de reeds genoemde onzekerheden noodzaken de Open Universiteit vanuit het oogpunt van risicobeheersing haar interne beheersings- en controlemaatregelen aan te vullen, dan wel te wijzigen. Aanvullende maatregelen, in de vorm van een selectieve vacaturestop, bestedingenstop en ontzeggingsprocedure, zijn in 2012 verder aangescherpt.

Treasury 2012

Beleid, taken en verantwoordelijkheden voor 'treasury' zijn vastgelegd in een Treasurystatuut. Dat statuut voldoet aan de richtlijnen die zijn verwoord in de Regeling beleggen en belenen, uitgevaardigd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Bij de Open Universiteit is het primaire doel van 'treasury' financieel risicobeheer. Het secundaire doel is reductie van financieringskosten.

Declaraties leden College van bestuur

In overeenstemming met de brief OCW Transparantie declaraties en declaratievoorschriften van 25 november 2011 met kenmerk 337429 is het onderstaande overzicht samengesteld.

Overzicht declaraties bestuursleden verslagjaar 2012 (bedragen in euro)

	drs. S.P. van den Eijnden	drs. ing. C.J. Brouwer	prof. mr. A. Oskamp
representatiekosten	1.517	2.455	2.090
reiskosten binnenland	6.896	7.957	7.195
reiskosten buitenland	2.066	1.871	3.042
overige kosten	8.334*	13.765**	2.051
totaal	18.813	26.048	14.378

* Waarvan 5.400 euro pensiekosten drs. S.P. van den Eijnden

** Waarvan 11.453 euro studiekosten in het kader van PhD-school drs. ing. C.J. Brouwer

Helderheid en governance

Notitie Helderheid

In het kader van de notitie 'Helderheid' die door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op 29 augustus 2003 is uitgevaardigd, en aangevuld op 27 augustus 2004, zijn de richtlijnen stringent toegepast bij zowel de publieke verantwoording als bij het interne toezicht van Open Universiteit.

Deelname eigen personeel aan opleidingen

Acht medewerkers staan in 2012 ingeschreven voor onderwijs van de Open Universiteit. Voor vijf van deze studenten heeft de Open Universiteit het collegegeld betaald.

Aanwending Rijksbijdrage voor private activiteiten

De Open Universiteit heeft in 2012 een bedrag ad 146.000 euro aangewend voor uitvoering van private activiteiten van haar deelnemingen. Eind 2009 is in het kader van splitsing tussen private en publieke financiering een holdingstructuur opgezet om de private activiteiten separaat te financieren.

Uitbesteding van (delen van) CROHO-geregistreeerde opleidingen

De Open Universiteit besteedt in 2012 geen (delen van) geregistreeerde opleidingen uit aan private organisaties en andere instellingen.

Maatwerktrajecten voor bedrijven of organisaties

De Open Universiteit organiseert in 2012 geen maatwerktrajecten voor bedrijven of organisaties voor zover het regulier bekostigde studenten betreft.

Bekostiging van buitenlandse studenten

De Open Universiteit kent in 2012 geen studentgebonden bekostiging voor wat betreft inschrijvingen. Voor de bekostiging van graden zijn de algemeen geldende wettelijke voorschriften van toepassing.

Collegegeld dat niet betaald wordt door studenten

De Open Universiteit heeft hiervoor geen voorzieningen. Wel kent de Open Universiteit een wettelijk opgelegde regeling, waardoor minder draagkrachtige studenten een tegemoetkoming in de studiekosten kunnen verkrijgen. Overige onderwerpen die genoemd worden in de notitie 'Helderheid' zijn niet van toepassing op de Open Universiteit.

Regeling beleggen en belenen

De Open Universiteit heeft in 2012 geen externe middelen aangetrokken of uitgezet welke niet voldoen aan de Regeling beleggen en belenen. De vrijgekomen middelen uit operationele kasstromen zijn als direct opneembare tegoeden beheerd. Van de rekening-courantfaciliteiten is in 2012 geen gebruikgemaakt.

Governance

De Open Universiteit onderschrijft de Code goed bestuur universiteiten van de vereniging van universiteiten (VSNU).

Beleid voor beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid van de Open Universiteit is gericht op voorkomen dat medewerkers aanspraak moeten maken op een ontslaguitkering.

In 2012 zijn er twee uitkeringen geweest die aan te merken zijn in het kader van een mobiliteitsregeling en één uitkering welke kan worden aangemerkt als ontslagvergoeding. In het verslagjaar heeft er één outplacementtraject plaatsgevonden.

Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

In het verslagjaar bereidt de Open Universiteit zich verder voor op de instellingstoets kwaliteitszorg. De instellingstoets kwaliteitszorg staat gepland voor het najaar van 2013. Op het terrein van de kwaliteitszorg is een apart jaarverslag over 2012 gemaakt. Hierin staat beschreven welke activiteiten instellingsbreed zijn ondernomen en welke verbeteracties voor 2013 worden voorzien.

Informatie over afhandeling van klachten van studenten

Voor de afhandeling van klachten is sedert september 2010 voor studenten één loket ingericht. Bij dit loket komen beroepen, klachten en bezwaren binnen. In 2012 zijn 301 geschillen binnengekomen, die alle zijn afgehandeld.

Financiële analyse

Baten

Ten opzichte van de begroting zijn de Rijksbijdrage en de overige overheidsbijdragen met 657.000 euro toegenomen. De toename heeft voor ruim de helft betrekking op de Rijksbijdrage. De toename van de overige overheidsbijdragen heeft vooral betrekking op de middelen die voor LOOK worden ontvangen. De cursusgelden zijn 1.683.000 euro lager uitgevallen dan begroot als gevolg van minder opbrengsten reguliere bama-cursussen. De baten van werk in opdracht bedragen 1.403.000 euro meer dan begroot. Een belangrijke oorzaak daarvan is het verwerven van een subsidieproject voor Caribisch Nederland. De overige baten zijn 363.000 euro hoger uitgevallen dan begroot, onder andere als gevolg van een toename van het aantal promovendi van de Phd-school, die een 'fee' betalen in het kader van hun promotietraject.

Personele lasten

De personele lasten zijn toegenomen ten opzichte van de begroting door stijging van inhuur derden alsmede een stijging van de sociale lasten en de pensioenpremies. Daarnaast zijn de uitgekeerde gelden voor mobiliteit en ontslag hoger uitgevallen.

Materiële lasten

De materiële lasten bedragen 411.000 euro meer dan begroot. Enerzijds dalen de huisvestingslasten met 134.000 euro, anderzijds stijgen de overige lasten met 545.000 euro. De stijging van de overige lasten betreffen stijgingen van de administratie- en beheerslasten ad 137.000 euro, een stijging van duurzame aanschaffingen ad 122.000 euro, een dotatie voorziening oninbare vorderingen ad 93.000 euro alsmede een stijging van overige algemene lasten ad 122.000.

3

h o o f d s t u k d r i e

“ De faculteit Natuurwetenschappen verzorgt de topopleiding Milieunatuurwetenschappen die in de Keuzegids Universiteiten 2013 een kwaliteitszegel heeft gekregen. De inhoud van de opleiding, de kwaliteit, de inzet van docenten en de studielast scoren bovengemiddeld goed, mede door de permanente aansluiting bij actuele thema's. Onder meer de studielast is voortdurend een punt van aandacht.

Voor elke cursus meet de faculteit de studielast, en zorgt voor aanpassingen als het nodig is. De master-track The Lived Experience of Climate Change wordt aangeboden als 'open educational resource'. Op deze wijze kunnen studenten, professionals en burgers informatie krijgen over klimaatverandering en duurzame oplossingen voor klimaatissues.

Faculteit Natuurwetenschappen

Onderwijs en valorisatie

De Open Universiteit heeft zes faculteiten en het CELSTEC Education and Training Institute die in 2012 in totaal zeven bacheloropleidingen, negen masteropleidingen en twee hbo-bacheloropleidingen aanbieden. De faculteiten verzorgen eveneens Open bachelorprogramma's. Voorbeelden van valorisatieactiviteiten staan in bijlage 1.

Aanbod

Nieuwe en vernieuwde opleidingen

In het verslagjaar werkt de faculteit Cultuurwetenschappen verder aan een geheel nieuwe opzet voor de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen. De faculteit Informatica start in het verslagjaar met de bacheloropleiding Informatiekunde en de masteropleiding Software Engineering. De faculteit Psychologie voegt in 2012 de mastervariant Levenslooppsychologie toe aan haar aanbod.

Onderwijsinnovatie

In 2012 start Open Universiteit Extra (OUX), een onderwijspilot met een meer gestructureerd en intensiever begeleid onderwijsaanbod. Kenmerken hiervan zijn minder vrijblijvendheid, meer binding met de instelling en studeren in een vast tempo en in cohorten. OUX biedt meer structuur, die moet bijdragen aan verhoging van het studierendement. Alle faculteiten nemen deel aan deze onderwijspilot. Najaar 2012 beginnen 115 studenten met Open Universiteit Extra.

Naast Open Universiteit Extra vinden er ook andere activiteiten plaats op het gebied van onderwijsinnovatie.

Ten behoeve van de professionalisering van docenten in alle onderwijssectoren verzorgt de Open Universiteit in 2012 ook leertrajecten en online-masterclasses. Docenten die leertrajecten volgen, kunnen deze voor Permanente Educatie Punten certificeren. Van de online-masterclasses zijn er enkele verzorgd in samenwerking met Kennisnet. De studiebelasting bedraagt twintig uur en de toegang is vrij.

Tijdens de Zomerschool Florence experimenteert de faculteit Cultuurwetenschappen met de inzet van smartphones in het onderwijs, in samenwerking met het Centre for Learning Sciences and Technologies. Studenten kunnen naast de verplichte opdrachten een facultatieve 'augmented reality'-opdracht uitvoeren. De faculteit Informatica gebruikt sinds 2012 de virtuele klas als standaardbegeleidingsvorm. In de masteropleiding Software Engineering begint deze faculteit met cohortsgewijze begeleiding van de studievoortgang.

De faculteit Managementwetenschappen vergroot de studentgerichtheid om de doorlooptijden van de studie te verkorten en hogere rendementen te realiseren. Zij doet dat onder meer door instelling van een mastermentoraat, inzet van tutoeren en onderzoek naar de oorzaken van uitval bij tien cursussen. Binnen de faculteit Psychologie is in 2012 een begin gemaakt met overleg over een breed aanbod van schakelprogramma's voor andere opleidingen Psychologie en haar grensgebieden.

In de propedeuse Milieu-natuurwetenschappen zijn enkele bètavakken vernieuwd en toegespitst op de milieuwetenschappen, namelijk Scheikunde voor Milieuwetenschappen (twee cursussen gereed), Natuurkunde voor Milieuwetenschappen en Wiskunde voor Milieuwetenschappen (beiden in 2012 geproeftoetst). Bij het vak Natuurkunde wordt het in 2012 voor de student bovendien mogelijk op afstand een natuurkundig experiment uit te voeren.

In 2012 maakt de faculteit Rechtswetenschappen haar cursusmateriaal geschikt voor bestudering op een tabletcomputer. In de Basis cursus recht zijn structureel tussentijdse online-toetsen ingevoerd. Dit vergroot het studierendement, doordat de toetsen beginnende studenten stimuleren om in een redelijk tempo te blijven studeren en tijdig tentamen te doen. De faculteit biedt in de masteropleiding Rechtsgeleerdheid het programma Togatop aan. Dat programma behandelt de ethiek van de beroepspraktijk van rechters en advocaten.

Postinitieel onderwijs

Drie faculteiten ontwikkelen in het verslagjaar een Certified Professional Program. Informatica start met IT Security Engineer, Managementwetenschappen met Innovatiemanagement en Rechtswetenschappen met Omgevingsrecht.

Vorbereidingscursussen en voortentamens

Ook in 2012 organiseert de Open Universiteit voorbereidingscursussen en voortentamens voor vwo'ers die door een ontoereikend profiel niet voldoen aan de toelatingseisen van een hogeschool of universiteit. Het betreft de vakken biologie, natuurkunde, scheikunde en wiskunde. Tevens biedt de instelling wiskunde-cursussen en tentamens voor afgestudeerde hbo'ers die toegelaten willen worden tot een schakelprogramma van een masteropleiding aan de Technische Universiteit Delft. In het studiejaar 2011 – 2012 volgen 412 studenten een voorbereidingscursus en 3.057 studenten leggen een voortentamen af.

Academic Experience

Vanaf de start in 2006 hebben 760 jongeren een academische cursus van de Open Universiteit bestudeerd. In 2012 bieden zestien scholen hun leerlingen, voornamelijk van de bovenbouw van het vwo, de kans deze ervaring op te doen met Academic Experience of Pre University College. Zij gebruiken de bestudering van een cursus bijvoorbeeld voor verdere ontwikkeling van hun studievaardigheden. De ervaring die leerlingen op deze wijze opdoen, helpt hen bij het kiezen van een vervolgstudie.

Werving

De Open Universiteit voert een actief wervingsbeleid, gericht op mensen van achttien jaar en ouder die op zoek zijn naar een studie die te combineren is met werk, gezin of zorgtaken. Gedurende het hele jaar werft de instelling nieuwe studenten, aangezien studenten bij de Open Universiteit op elk gewenst moment een studie kunnen starten. Werving vindt plaats via een cross-mediale aanpak. Daardoor krijgen personen uit de doelgroep dezelfde boodschap via verschillende kanalen, bijvoorbeeld via kwaliteitskranten, ook online en mobiel, sociale media, e-mail en elektronische nieuwsbrieven. Deze aanpak is in 2012 verder geoptimaliseerd. Daarnaast is de eerste stap gezet op het gebied van een trans-mediale wervingsaanpak. Bij zo'n aanpak wordt de boodschap, of elementen daarvan, in verschillende varianten verspreid over de kanalen. Daardoor kan de Open Universiteit verschillende doelgroepen bereiken en ontvangen mensen een boodschap die toegespitst is op de context van het specifieke kanaal. De instelling is ook actief op de sociale media, zoals Facebook, LinkedIn en Twitter.

Open educational resources

De Open Universiteit en Kennisnet werken in het verslagjaar verder aan Wikiwijs, het internetplatform waar docenten leermateriaal kunnen vinden en maken, en delen met elkaar. In 2012 stijgt het aantal bezoekers met 18 procent ten opzichte van 2011, het aantal downloads neemt toe met 23 procent en het aantal uploads met 61 procent.

OpenU, een interactief portaal dat zich richt op leerbehoeften van professionals door webgebaseerde diensten aan te bieden, wordt verder ontwikkeld. In 2012 is onder meer geïnvesteerd in het gebruikersprofiel en een groepsdiscussietool. Daarnaast is gewerkt aan het didactisch concept van online-masterclasses, en aan leertrajecten als alternatieve manier om professionals te professionaliseren op het gebied van onderwijs en opleiden. De faculteit Management-

wetenschappen start op OpenU met online-seminars en lezingen. Het aantal gebruikers groeit in het verslagjaar van 2.000 naar 11.000.

De faculteit Cultuurwetenschappen maakt in het verslagjaar de website Open Universiteit Erfgoedplatform.

Samenwerking

De Open Universiteit werkt nationaal en internationaal veel samen met andere onderwijsinstellingen en organisaties.

Als instelling concentreert de Open Universiteit zich internationaal op samenwerking met de European Association of Distance Teaching Universities en de International Council on Open and Distance Education. In 2012 zijn onder andere initiatieven genomen rond 'open educational resources' en ontwikkeling van 'massive open online courses' die op Europese leest geschoeid zijn. De internationale samenwerking is ook gericht op zusterinstellingen, zoals de FernUniversität in Hagen, de Universitat Oberta de Catalunya en The Open University. Met leden van de European Association of Distance Teaching Universities is geëxploreerd op welke manier samengewerkt kan worden op het gebied van PhD, 'joint degrees' en het gebruik van elkaars studentenvoorzieningen. Met de Open University of Hong Kong werkt de instelling samen om de masteropleiding Chinese Business Law in Europa toegankelijker te maken. Onder het Erasmus University Charter zijn activiteiten ontplooid voor kleinschalige uitwisseling van medewerkers. Overzichten van nationale en van internationale samenwerkingsverbanden op het gebied van onderwijs staan in bijlage 2 en 3.

Kwaliteitszorg

Visitaties

De visitatie van de opleidingen van de faculteit Psychologie levert positieve resultaten op. Ook de visitatie van de masteropleiding Onderwijswetenschappen van het CELSTEC Education and Training Institute levert positieve resultaten op. Naar aanleiding van die visitatie zijn verbeterpunten uitgewerkt, die bijvoorbeeld leiden tot meer aandacht voor toetsing in het curriculum en betere explicitering van de uitgangspunten van de masteropleiding. Op grond van de positieve visitaties worden bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) de aanvragen voor een nieuwe accreditatietermijn ingediend, zowel voor de bachelor- en masteropleiding Psychologie, als voor de masteropleiding Onderwijswetenschappen.

Commissie voor de examens

De Open Universiteit heeft één centrale examencommissie voor alle opleidingen. In het verslagjaar besteedt deze commissie veel aandacht aan kwaliteitsverbetering van een aantal processen en is de laatste hand gelegd aan het kwaliteitshandboek. Dat beschrijft alle taken van de Commissie en de wijze waarop voldaan wordt aan de wettelijke kwaliteitseisen. De procedure voor benoeming van examinatoren is herzien en aangescherpt. Voorts is gewerkt aan een kwaliteitskader voor het monitoren van de inhoudelijke kwaliteit van tentamens, scripties en bijzondere verplichtingen. Hierbij aansluitend werkt deze commissie aan verdere implementatie van de verplichting van opleidingen om toetsbeleidsplannen op te stellen en middels tentamenjaarverslagen de Commissie voor de Examens te informeren over de kwaliteit van de tentaminering.

In 2012 zijn in totaal 27.236 tentamens afgenomen, waarvan 75 voor studenten in detentie en 244 voor studenten in het buitenland. Het aantal geslaagde studenten in 2012 is 19.116. Dat aantal is vrijwel gelijk aan het aantal geslaagde studenten in 2011 (19.306). Verder zijn in het verslagjaar 1.060 getuigschriften afgegeven, 449 vrijstellingsverzoeken behandeld en 1.447 toelatingsbeschikkingen voor de masteropleidingen afgegeven.

Hoogste score in Nationale Studentenenquête

In het verslagjaar behaalt de Open Universiteit voor het derde achtereenvolgende jaar de hoogste plaats van alle universiteiten in de Nationale Studentenenquête. De Open Universiteit scoort hoog, onder meer op inhoud, wetenschappelijke vaardigheden, informatievoorziening, toetsing en beoordeling, betrokkenheid en studeerbaarheid.

Tevredenheidsonderzoeken

In 2012 onderzoekt de Open Universiteit de tevredenheid van haar studenten. Daardoor heeft de instelling goed in beeld wat zij van hun opleiding vinden en waar verbetering mogelijk is. In het verslagjaar voert de instelling een structurele peiling onder docenten uit. De resultaten van beide onderzoeken dienen ook als input voor de (instellingsbrede) accreditatie. Andere onderzoeken betreffen onder meer sociale media en gebruik van mobiele 'devices'.

De Open Universiteit werkt in 2012 aan een integraal systeem voor kwaliteitszorg.

Resultaten

Studenten en modulenaftzet

In 2012 begroet de instelling 5.097 nieuwe Nederlandse studenten en 527 nieuwe Vlaamse studenten. Op 31 december 2012 hebben 17.213 Nederlandse en Vlaamse studenten de beschikking over inschrijvingsrechten.*

In het verslagjaar behoren 5.366 studenten tot de categorie tweedekansstudenten.**

	2012	2011
totaal aantal modulen	47.013	47.991
faculteit Cultuurwetenschappen	5.218	5.611
faculteit Informatica	4.036	3.167
faculteit Managementwetenschappen	8.872	9.978
faculteit Natuurwetenschappen	1.328	1.508
faculteit Psychologie	14.714	16.032
faculteit Rechtswetenschappen	11.572	10.596
CELSTEC Education and Training Institute	1.273	1.099

* Deze definitie (aantal studenten op peildatum) verschilt van de definitie die in vorige jaarverslagen (aantal studenten in peilperiode) is gehanteerd. De nu gebruikte studentdefinitie sluit beter aan bij de definitie die in het hoger onderwijs gangbaar is, maar resulteert wel in lagere studentenaantallen.

** Studenten die ingeschreven staan bij Nederlandse studiecetra en niet eerder een hogere beroepsopleiding of wetenschappelijke opleiding hebben voltooid. Studenten bij Vlaamse studiecetra worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Diploma's*

	propedeuse- diploma's	diploma's bachelor- opleidingen	diploma's master- opleidingen
faculteit Cultuurwetenschappen	76	23	16
faculteit Informatica	25	7	3
faculteit Managementwetenschappen	9	8	133
faculteit Natuurwetenschappen	11	18	5
faculteit Psychologie	239	125	84
faculteit Rechtswetenschappen	132	63	57**
CELSTEC Education and Training Institute	-	-	18
totaal	492	244	316

* Getuigschriften in wettelijke zin (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek)

** Inclusief één vrij wo-diploma

Studenten

Studiecentra

De zestien Nederlandse studiecentra zijn bezocht door studenten, alumni en belangstellenden. Het totaal aantal bezoekers bedraagt 46.461. In het kader van valorisatie ontstaan nieuwe regionale samenwerkingsvormen.

Vlaanderen

Samen met de Vlaamse overheid wordt in zes studiecentra aan Vlaamse studenten de mogelijkheid geboden een academische studie op afstand te volgen. Het gehele onderwijsaanbod van de Open Universiteit staat ter beschikking.

Voorlichting en advisering

In de elektronische kennisbank van de afdeling Service en informatie kunnen studenten veel relevante informatie vinden. Bij de sector Onderwijs en examens kunnen zij terecht voor overige individuele, specifieke voorlichting en advisering. Studenten kunnen hun actuele studiep pad raadplegen in het digitale studieresultatensysteem. Dat biedt hen tevens een actueel studie- en inschrijfadvis. Om studenten wegwijst te maken in de tentaminering zijn er ook in 2012 tentamentrainingen. Studiecoach, een interactieve en open site, biedt ondersteuning bij de studie.

Studeren met een functiebeperking

Uit het rapport 'Gebruikerstoets. Studeren met een handicap 2012' van het Centrum Hoger Onderwijs Informatie blijkt dat studenten met een functiebeperking de Open Universiteit de hoogste waardering geven. Het expertisecentrum handicap + studie onderzoekt in het verslagjaar de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van de elektronische leeromgevingen. Het adviesrapport dat daaruit voortkomt, wordt uitgangspunt voor het toegankelijker maken van de elektronische leeromgevingen. In het verslagjaar zijn bij de Open Universiteit 763 studenten ingeschreven, die een functiebeperking hebben.

Kortingsregeling

Wettelijk is vastgelegd dat de Open Universiteit een voorziening treft voor minder draagkrachtige studenten. De Kortingsregeling Cursusgeld Open Universiteit geeft een inkomensafhankelijke korting op de cursusprijs van tachtig of vijftig procent. Volgens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek komen alleen inschrijvingen waarop het wettelijk collegegeld van toepassing is, voor korting in aanmerking. In 2012 maken 433 studenten gebruik van de Kortingsregeling.

4

hoofdstuk vier

“ Het onderwijsconcept van de nieuwe master-opleiding Software Engineering van de faculteit Informatica anticipeert op de toekomstige, meer opleidingsgerichte oriëntatie.

Informatica participeert in het Europese project EURO-MILS, dat werkt aan maximale beveiliging van vliegtuigsoftware. Deelname aan dit Europese project leidt ertoe dat de Open Universiteit ook in het disciplinair onderzoek internationaal en industrieel zichtbaar wordt. **Faculteit Informatica**

Onderzoek en valorisatie

De Open Universiteit verricht onderzoek in een aantal wetenschappelijke disciplines. Het streven is binnen de hele universiteit een gedegen onderzoekklimaat te scheppen en het onderzoek sterker met het onderwijs te verbinden. Voorbeelden van nationale en internationale samenwerkingsverbanden op het gebied van onderzoek staan in bijlage 2 en 3.

Open University Graduate School

De Open University Graduate School ondersteunt promovendi. Naast persoonlijke scholingsfaciliteiten organiseert de Graduate School in 2012 cursussen en een landelijke dag en biedt ondersteuning bij de opzet van een promovendi-netwerk. Daarnaast zijn twee cursussen georganiseerd om begeleiders van promotietrajecten te ondersteunen. In het verslagjaar vinden achttien promoties plaats. Eind 2012 zijn er 342 promotietrajecten; bij 252 trajecten gaat het om buiten-promovendi.

Expertisecentra

Onderzoek van het Centre for Learning Sciences and Technologies wordt uitgevoerd in drie programma's: Learning and Cognition, Learning Media en Learning Networks. In het verslagjaar starten vijf promotietrajecten. Er worden twee nieuwe leerstoelen ingesteld.

Het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek verricht onderzoek binnen vier programma's: Wat beweegt leraren?, Netwerklernen in de sociale ruimte, Reflection in action, en Leraren en hun professionele ruimte. De uitgangspunten en criteria voor praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek zijn in 2012 verankerd in een onderzoekmanifest. Gedurende het verslagjaar starten dertien promotietrajecten. In 2012 zijn vier nieuwe leerstoelen ingesteld. Meer informatie over het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek staat in hoofdstuk 6 Professionalisering van leraren. Het Netherlands Laboratory for Lifelong Learning kent zes programmalijnen, namelijk Lifelong learning in a cognitive-educational perspective, Networked learning, Personal and professional development: Implicit learning and implicit knowledge, Organizational learning, The teacher perspective en The learning media perspective. In het verslagjaar zijn geen nieuwe (promotie)onderzoeken opgestart.

Faculteiten

Onderzoek van de faculteit Cultuurwetenschappen sluit aan bij het instellingsbrede onderzoek naar leren. In 2012 starten twee promovendi. De midterm-onderzoekvisite staat gepland voor 2013.

De faculteit Informatica differentieert in 2012 meer in de toewijzing van onderzoektijd en een overkoepelende visie ter voorbereiding op de 'midterm review'. Mede met het oog op de 'midterm review' implementeert deze faculteit in het verslagjaar een uniforme classificatie voor publicaties. Daardoor zijn er aangescherpte criteria voor het onderscheid tussen wetenschappelijke publicaties, peer-reviewed-artikelen en vakpublicaties. Er starten drie promovendi.

Onderzoek van de faculteit Managementwetenschappen omvat diverse aspecten van het managen van organisaties. In het verslagjaar starten zestien nieuwe promotietrajecten.

Onderzoek van de faculteit Natuurwetenschappen heeft als thema Naar een duurzame samenleving: verkennen – leren – sturen. Deze faculteit werkt aan versterking van de relatie tussen facultair onderzoek en opleidingsstudenten. Er wordt één nieuwe leerstoel ingesteld.

De faculteit Psychologie begint in het verslagjaar met bijstelling van haar onderzoeksprogramma, beïnvloed door de instelling van twee nieuwe leerstoelen.

Bij deze faculteit beginnen in 2012 zes promovendi. Het onderzoek van de faculteit Rechtswetenschappen is georganiseerd rond het facultaire programma Kennis en verantwoordelijkheid in het recht. In 2012 starten achttien promotietrajecten. Er zijn twee nieuwe leerstoelen ingesteld.

Open educational resources

In het kader van de UNESCO-leerstoel Open Educational Resources start het Global OER Graduate Network onder coördinatie van de Open Universiteit. Eind 2012 zijn er 15 PhD-kandidaten, 26 experts en 16 institutionele partners uit de hele wereld. Er is eveneens wereldwijd gewerkt aan vestiging van meer UNESCO-leerstoelen Open Educational Resources.

Onderzoekskengetallen

	inaugurale redes	dissertaties	wetenschappelijke publicaties	vakpublicaties	congresbijdragen/ overig	afscheidsredes
faculteit Cultuurwetenschappen	1	-	33	24	159	-
faculteit Informatica	-	1	57	17	-	-
faculteit Managementwetenschappen	1	5	23	92	65	-
faculteit Natuurwetenschappen	-	-	29	6	7	-
faculteit Psychologie	2	2	108	9	55	1
faculteit Rechtswetenschappen	-	1	22	144	122	1
Centre for Learning Sciences and Technologies*	1	5	135	33	255	-
Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek	4	4	28	40	145	-
totaal	9	18	435	365	808	2

* Inclusief de onderzoekskengetallen van het CELSTEC Education and Training Institute

Publicaties staan op www.ou.nl/web/onderzoek/publicaties.

“ Ook in 2012 is de faculteit Psychologie succesvol in verwerving van subsidies uit de tweedegeldstroom, bijvoorbeeld van KWF Kankerbestrijding en het Aids Fonds. KWF Kankerbestrijding verstrekt subsidie voor het onderzoek OncoActive Plus. Dat is gericht op ontwikkeling van online-bewegadvies aan mensen die herstellen van darmkanker en mannen die herstellen van prostaatkanker, en de effecten van dat advies. Het onderzoek wordt onder meer uitgevoerd in samenwerking met de Universiteit Maastricht. De subsidie van het Aids Fonds is voor onderzoek naar de invloed van alcohol en seksuele opwinding op het seksuele gedrag van mannen.

Faculteit Psychologie

5

hoofdstuk vijf

Zakelijke dienstverlening

De Zorgacademie Parkstad Limburg wil het dreigende tekort aan personeel in de zorgsector pareren. Naast de Open Universiteit participeren Arcus College, Hogeschool Zuyd, Atrium Medisch Centrum Parkstad, Mondriaan, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg, en oudereninstelling Sevagram. In 2012 opent de Zorgacademie zijn deuren. Inmiddels studeren er meer dan duizend studenten. In het verslagjaar zijn diverse projecten geïnitieerd en verwezenlijkt, waaronder een project voor de introductie van e-learning bij de Mondriaan Zorggroep.

Vanuit de Open Universiteit wordt geparticipeerd in projecten van andere instellingen, zoals Schoolnet Brabant, een initiatief van de Provincie Brabant en de gemeente Eindhoven. In dat project wordt geëxperimenteerd met praktische leerinnovaties, die de Open Universiteit al in meerdere onderwijsgebieden toepast. Innovaties op het gebied van ICT en e-learning worden door de Open Universiteit samen met Schoolnet Brabant beschikbaar gesteld aan het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Docenten en leerlingen in die sectoren krijgen zo de kans om kennis te nemen van de inzet van nieuwe media en ICT-technieken in het formele en informele leren.

Verder inventariseert de Open Universiteit met Altrecht, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg, en opleidingsinstituut RINO hoe het onderwijsmateriaal geschikt kan worden gemaakt voor e-learning.

De Open Universiteit werkt in het Servicecentrum Limburg Competent samen met het Arcus College, de Hogeschool Zuyd en het ROC Leeuwenborgh. Dit centrum is een verbindende schakel tussen onderwijs en bedrijfsleven en biedt oplossingen aan bedrijven die vragen hebben over een leven lang leren en mobiliteit. Het Servicecentrum Limburg Competent vormt één aanspreekpunt voor verschillende opleidingsniveaus, zoals middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs. De kracht ligt in kennis en ervaring verdeeld over alle niveaus, zodat zij een breed pakket opleidingen kunnen aanbieden of samenstellen.

Andere voorbeelden van zakelijke dienstverlening staan in bijlage 1.

“ De faculteit Managementwetenschappen verricht onder meer onderzoek naar ‘purchasing’ en ‘supply chain management’ in samenwerking met de Universiteit Maastricht. Dat onderzoek is tijdens de jaarlijkse conferentie van de International Purchasing and Supply Education and Research Association erkend als Academic Centre of Excellence, in het bijzonder als ‘regional node’. Deze erkenning geldt van april 2012 tot april 2015. De International Purchasing and Supply Education and Research Association is een multidisciplinair netwerk van wetenschappers en professionals, en gericht op innovaties en verspreiding van kennis over ‘purchasing en ‘supply chain management’. Nationaal zet deze faculteit in haar beleid voor scripties en promoties sterk in op verbinding met het professionele werkveld om tot een bredere maatschappelijke zichtbaarheid te komen. In 2012 leidt dit tot publicatie van tien wetenschappelijke artikelen in samenwerking met scriptiestudenten.

In het proefschrift ‘How do DTCs affect the behaviour of medical specialists: closing the gap between academic research and practice’ wordt inzichtelijk gemaakt dat ziekenhuizen ervoor moeten waken dat nieuw in te voeren systemen voor ‘planning & control’ hun medisch specialisten te zeer belemmeren in hun zorg voor patiënten. Te scherpe afspraken omtrent hun prestaties maken artsen huiverig, met het gevaar dat niet altijd voor de best mogelijke behandeling wordt gekozen. De implicaties van deze uiterst relevante conclusie worden verder onderzocht in samenwerking met verschillende zorgpartijen. **Faculteit Managementwetenschappen**

6

hoofdstuk zes

Professionalisering van leraren

Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek (LOOK)

Het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek is een expertisecentrum voor de professionele ontwikkeling van, voor en door leraren. Kernactiviteit is praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek verrichten naar de professionele ontwikkeling van leraren. Dat vindt plaats in projecten die in samenspraak met scholen en leraren worden uitgevoerd. In 2012 voert dit centrum zeventien vraaggestuurde projecten uit; twaalf nieuwe eenjarige projecten en vijf meerjarige projecten. Daarin zijn leraren, scholen en lerarenopleidingen op eigen verzoek ondersteund bij hun professionele ontwikkeling. De projecten zijn nagenoeg allemaal afgerond, en hebben onder meer rapporten opgeleverd en wetenschappelijke publicaties. Voor 2013 zijn zes verlengingen en één nieuwe aanvraag toegekend. Daarnaast worden drie meerjarige projecten voortgezet.

De procedure voor vraagsturing is in het verslagjaar herzien. Redenen daarvoor zijn onder meer de samenwerking met de Onderwijscoöperatie en het streven om de onderzoeksprogramma's te versterken.

De samenwerking met de Onderwijscoöperatie is nader uitgewerkt en vormgegeven. Door die samenwerking kan het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek nog meer bijdragen aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Dit partnerschap leidt in het verslagjaar onder meer tot een grootschalige reviewstudie naar de professionalisering van leraren. In de uitvoering van werkzaamheden werkt dit centrum onder meer ook samen met de overheid, koepelorganisaties en lerarenopleidingen.

Het Wetenschappelijk Centrum Lerarenonderzoek participeert eveneens in diverse projecten, waaronder Leraar24 en Wikiwijs, en is betrokken bij het KennisNetwerk Onderwijspraktijk en Wetenschap.

Verder levert dit centrum ook in 2012 expertise en communicatieve ondersteuning voor de ontwikkeling van Wikiwijs en de professionalisering van leraren in Caribisch Nederland.

Lerarenuniversiteit

De Lerarenuniversiteit draagt bij aan de professionalisering van leraren in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. In het verslagjaar zijn voor INNOVO, een stichting voor primair en speciaal onderwijs, professionaliseringstrajecten opgezet. Met de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs sluit de Lerarenuniversiteit een overeen-

komst voor uitwerking en invulling van professionalisering. De Lerarenuniversiteit komt met de Nieuwste Pabo, Iselinge Hogeschool, Hogeschool de Kempel en de Katholieke Pabo Zwolle overeen dat hun studenten tijdens hun studie, maar ook hun leerkrachten, kunnen deelnemen aan een excellentietraject, dat hen, samen met het pabo-diploma, toegang verschaft tot de masteropleiding Onderwijswetenschappen van de Open Universiteit. Eind 2012 nemen zo'n zeventig studenten hieraan deel.

Verder stelt de Lerarenuniversiteit een onderzoeksprogramma op, dat zich richt op de effectiviteit van professionalisering. Bovendien is eind 2012 een bijzondere leerstoel ingesteld: Onderwijskunde, in het bijzonder de professionele ontwikkeling van lerarenopleiders. Deze leerstoel wordt mogelijk gemaakt door de Vereniging Lerarenopleiders Nederland en de Stichting Register Lerarenopleiders.

Centraal in het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek staat valorisatie van zijn wetenschappelijk onderzoek voor het Nederlandse onderwijs.

Dit centrum werkt zeer nauw samen met de Onderwijscoöperatie, die wordt gevormd door de belangrijkste Nederlandse onderwijsberoepsverenigingen en samenwerkt met leraren uit alle onderwijssectoren. Samenwerking is er ook met grote schoolbesturen zoals Ons Middelbaar Onderwijs, Landstede en Alliantie Voortgezet Onderwijs. In meerjarige vraagsturingsprojecten werkt het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek in co-creatie aan oplossing van 'lokale problemen' en er wordt wetenschappelijke kennis overgedragen die zoveel mogelijk bruikbaar is in de onderwijspraktijk. Het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek draagt zodoende bij aan onderwijsvernieuwing in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs.

hoofdstuk zeven

“ Het Centre for Learning Sciences and Technologies organiseert nieuwe online-masterclasses op OpenU, een experimenteel, interactief portaal dat zich richt op de leerbehoeften van professionals in leren, onderwijs en opleiden, door webgebaseerde diensten aan te bieden. De masterclasses zijn gericht op verdieping van kennis over een onderwijskundig thema, en ze bestaan uit opdrachten, bestudering van bronnen en

online-livesessies. Deelnemers kunnen via de chat vragen stellen. Masterclasses hebben een doorlooptijd van één week en deelnemers kunnen zelf bepalen of zij veel of weinig tijd willen investeren (tussen twee en twintig uur). Vijf masterclasses zijn vrij toegankelijk aangeboden dankzij samenwerking met Kennisnet. Het aantal deelnemers varieert in 2012 van 78 tot 435.

Centre for Learning Sciences and Technologies

Personeel

Organisatie

Eind 2012 heeft de Open Universiteit 758 medewerkers (602 fulltime-equivalent) in dienst. De categorie wetenschappelijk personeel omvat 296 fulltime-equivalent, de categorie ondersteunend en beheerspersoneel 306 fulltime-equivalent. Ten opzichte van 2011 daalt de categorie wetenschappelijk personeel met zeven fulltime-equivalent en de categorie ondersteunend en beheerspersoneel met twaalf fulltime-equivalent. De verhouding tussen beide categorieën is hetzelfde als in 2011; respectievelijk 49 procent en 51 procent. Het ziekteverzuim exclusief zwangerschap bedraagt in het verslagjaar 4,01 procent. Ten opzichte van 2011 daalt het verzuim met 0,13 procent. De gemiddelde meldingsfrequentie is net zoals in 2011 ongeveer 1,1.

Medezeggenschap

In 2012 overleggen de Ondernemingsraad en de Studentenraad met het College van bestuur onder meer over het nieuwe instellingsplan en de prestatieafspraken met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

In de Ondernemingsraad komen zaken aan de orde zoals een scherpere en nog meer met de strategie corresponderende begroting, een gedegen beleid voor humanresourcemanagement en de keuze voor één digitale leeromgeving. De Studentenraad bespreekt onder meer binding en studierendement, borging van studievrijheid, en het nadrukkelijker uitdragen van het imago van de Open Universiteit en de waarde van geaccrediteerde wo-diploma's.

Personeelsmanagement en mobiliteit

Naast bestaande faciliteiten en instrumenten op het gebied van loopbaan en employability treft de Open Universiteit in 2012 aanvullende voorzieningen. Alle medewerkers krijgen de mogelijkheid een vrijblijvend, oriënterend loopbaanadviesgesprek te voeren. Vier procent van de medewerkers maakt hiervan gebruik. Daarnaast biedt de Open Universiteit faciliteiten aan medewerkers die gebruik willen maken van aanvullende loopbaanondersteuning of hun loopbaan elders willen voortzetten.

8

h o o f d s t u k a c h t

“ Het Bureau van de universiteit, het Onderwijs service centrum, het ICT Service-centrum en het Facilitair bedrijf werken aan professionalisering van ‘high end services’ voor studenten. Voorbeelden hiervan zijn verdere ontwikkeling van de interactieve en open site Studiecoach, uitbreiding van Student Event Management, een interventiemodel gerelateerd aan studiefasering en studiegedrag, de transitie van corporate marketing

naar productmarketing, een meer adequate registratie van belangstellenden en verbetering van de follow up bij belangstellenden. Er is ook veel aandacht voor kwaliteitsverhoging en efficiencyverhoging van bedrijfsprocessen. Op dit vlak gaat het bijvoorbeeld om versterking van leveranciersmanagement bij uitbestedde diensten en oriëntatie op ‘cloud computing’.

Ondersteunende diensten

Infrastructurele voorzieningen

Huisvesting

Voor de studiecentra in Breda, Amsterdam, Zwolle, Eindhoven en Rotterdam zijn in 2012 nieuwe huur-overeenkomsten gesloten, waardoor de huisvestingslasten substantieel dalen.

Informatie- en communicatietechnologie

ICT-gerelateerde activiteiten in het verslagjaar betreffen onder andere aanschaf van servers en opslagapparatuur, identitymanagement, inregelen van afspraken over tentaminering met STOAS, een organisatie die de Open Universiteit ondersteunt bij elektronisch tentamineren, en aanbesteding en ontwikkeling van de webomgeving. Ook is de vervanging van werkplekken voorbereid.

9

h o o f d s t u k n e g e n

“ Sinds 2011 werkt de faculteit Cultuurwetenschappen aan een geheel nieuwe opzet voor de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen. Het gaat om de ontwikkeling van een nieuw en breder aanbod mastercursussen, die alle een sterke component onderzoeksvaardigheden kennen en derhalve de kenmerken van een onderzoekspracticum hebben. De cursussen sluiten aan bij de onderzoeksthema's van de wetenschappe-

lijke staf. Er zijn vaste begin- en einddata, tussentijdse toetsmomenten en studenten gaan in hetzelfde tempo naar de eindstreep. Bijgevolg kent deze masteropleiding niet de gebruikelijke openheid en flexibiliteit van het onderwijs van de Open Universiteit. Met ingang van de Onderwijs- en examenregeling 2013 – 2014 is de aansluiting bij nieuwe doelstellingen voltooid.

[Faculteit Cultuurwetenschappen](#)

Verlag van de Raad van toezicht

In 2012 zijn er zes formele bijeenkomsten van de Raad van toezicht, die telkens in aanwezigheid van het College van bestuur plaatsvinden. Tussentijds laat de Raad van toezicht zich via periodieke voortgangsrapportages informeren over diverse onderwerpen. Daarnaast hebben de voorzitter van het College van bestuur en de voorzitter van de Raad van toezicht regelmatig contact.

De Raad vindt het ook van belang om met een bredere geleding in de organisatie contact te hebben en te onderhouden.

In de eerste helft van het jaar zijn de instellingsstrategie van de Open Universiteit en de veranderingen die daarbij nodig zijn een centraal thema in de vergaderingen. De Raad van toezicht dringt er bij het College van bestuur op aan een duidelijke koerswijziging te bewerkstelligen en steunt het College in de plannen die daarvoor ontwikkeld worden. De Raad vindt deze koerswijziging noodzakelijk, gelet op de externe kritiek op het functioneren van de Open Universiteit. Daarnaast is intern de ontwikkeling van de financiële positie een punt van zorg.

In de visie van de Raad dient de Open Universiteit als universiteit een veel duidelijkere profilering te krijgen. Op het gebied van onderwijs en onderzoek moet daarom meer focus in activiteiten worden aangebracht en moet de lat omhoog. Kostenreductie in de bedrijfsvoering is daarbij, gelet op de financiële situatie, een 'must'.

De Raad is intensief betrokken bij de vormgeving van de instellingsstrategie en er is in deze periode veel interactie met het College van bestuur bij de totstandkoming van de instellingsbrede veranderagenda en het nieuwe instellingsplan dat in 2012 wordt voorbereid. De Raad ervaart deze betrokkenheid als noodzakelijk en inspirerend. In september 2012 keurt de Raad van toezicht het nieuwe instellingsplan 'Leren in tijden van verandering' goed.

Als onderdeel van de veranderagenda bereidt het College van bestuur met instemming van de Raad van toezicht een reorganisatie voor. Hierbij gaat het om het doorvoeren van een wijziging in de organisatiestructuur van de Open Universiteit en een reductie van 50 – 60 fulltime-equivalent bij het ondersteunend personeel. De reorganisatie krijgt in 2013 haar beslag.

Evenals andere universiteiten ontwerpt de Open Universiteit in 2012 een voorstel voor prestatieafspraken. De Raad vindt het tijdstip waarop de Open Universiteit in eerste instantie een voorstel moet indienen ongelukkig, gelet op het feit dat de

ontwikkeling van de nieuwe instellingsstrategie dan nog volop gaande is. Nadat het ingediende voorstel in september 2012 geen goedkeuring krijgt van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Open Universiteit in de gelegenheid wordt gesteld een nieuw voorstel in te dienen, kan volgens de Raad dit nieuwe voorstel zijn ankerpunt vinden in het nieuwe instellingsplan. In december 2012 geeft de Raad zijn commitment aan het nieuwe voorstel voor de prestatieafspraken.

In mei 2012 geeft de Raad van toezicht goedkeuring aan het jaarverslag en de jaarrekening 2011. In december 2012 wordt de begroting 2013 goedgekeurd. In juni en november overlegt de Raad van toezicht met de Studentenraad en de Ondernemingsraad, waarbij in een constructieve sfeer uiteenlopende onderwerpen worden besproken.

In het verslagjaar neemt de Raad van toezicht afscheid van prof. dr. Raoul van Esbroeck, die na een lidmaatschap van acht jaar de Raad verlaat. De Raad bedankt hem voor zijn kritische en constructieve inbreng, met name als het gaat om onderwijs en onderzoek. Het traject dat dient te leiden tot vervulling van de ontstane vacature wordt ter hand genomen. Op 1 april 2012 verwelkomt de Raad van toezicht drs. Sander van den Eijnden als nieuwe bestuursvoorzitter. De Raad is verheugd over zijn komst naar de universiteit.

In het najaar van 2012 vindt een zelfevaluatie door de Raad van toezicht plaats. Hierbij wordt ingegaan op het functioneren van de Raad als toezichthouder, op de werkwijze van de Raad en de werkrelatie met het College van bestuur. De evaluatie levert een positief resultaat op. Er wordt ook een aantal verbeterpunten benoemd, zoals aanvullende informatievoorziening tussen de vergaderingen, werken aan de hand van een jaarkalender en inplannen van werkbezoeken. Tevens biedt de Raad van toezicht het College van bestuur aan meer gebruik te maken van de expertise die binnen de Raad aanwezig is.

Onder verwijzing naar de Code goed bestuur universiteiten wordt opgemerkt dat naar het oordeel van de Raad van toezicht het principe 'onafhankelijkheid' is gewaarborgd.

De samenstelling (ultimo 2012) van de Raad van toezicht: mevrouw mr. A.H. Brouwer-Korf, voorzitter, mevrouw drs. P.J.E. Bieringa MBA, prof. dr. ir. J.M.L. van Engelen en drs. P. Valks.

Bijlage 1 Voorbeelden van valorisatieactiviteiten

Partner(s)	Activiteit(en)
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	Onderzoek naar bestuursovereenkomsten in de Omgevingswet
Ministerie van Veiligheid en Justitie – Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum	Onderzoek naar de regeling (bedreigde) anonieme getuige Onderzoek naar overlastbeleid t.a.v. arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa
Planbureau voor de Leefomgeving	Onderzoek naar kennisontwikkeling voor duurzaamheidsbeleid Onderzoek naar methoden voor open assessments en andere vormen van werk op het grensvlak van wetenschap en beleid
Katholieke Universiteit Leuven	Onderzoek naar verband tussen leren en stress in werksituaties
SURFnet	Ontwikkeling mobiel campus-spel voor bevordering van energiebewust gedrag op de werkplek
Nederlandse Orde van Advocaten	Ontwikkeling toets-termen voor het keuzevak Koop binnen de Beroepsopleiding Advocaten
Noordelijke Hogeschool Leeuwarden	Ontwikkeling online-mastershipgame
Ordina, TNO	Toepassing Ampersand bij rechtspraak
EPN, Technische Universiteit Eindhoven, Freudenthal Institute for Science and Mathematics Education	Toepassing intelligente feedback in wiskundeonderwijs
Intel	Toepassing verificatiemethoden bij chipsontwerp
ROC ID College	Professionalisering en begeleiding in het kader van het curriculumproject Flex ID
Xios Hogeschool Limburg	Professionalisering van het curriculumontwerpteam van de professionele bacheloropleiding Sociaal werk (maatschappelijk assistent)
Hogeschool Utrecht – Instituut Gebouwde Omgeving	Professionalisering en begeleiding van het ontwerpteam voor het tweede jaarsprogramma van de opleiding Bouwkunde
Soa Aids Nederland	Begeleiding van het ontwikkelteam van een digitale leerweek voor artsen en sociaal-verpleegkundigen
Stichting Praktijkleren	Gaming voor examinering
Noordelijke Hogeschool Leeuwarden	Verbetering leren op de werkplek
KPN Consulting	Masterprogramma
Instituut voor Bouwrecht	Leergang Appartementsrecht
Grotius Academie	Leergang Nationaal en internationaal contracteren

Partner(s)	Activiteit(en)
Academie voor de Rechtspraak	Leergang Contractenrecht
Vereniging van Griffiers	Leergang Beleidsadvisering
Noloc	Certified Professional Program Loopbaankunde
RINO Zuid	Cursusontwikkeling
Europees Milieuagentschap	Cursus Environmental Problems
Schuit Polak van den Hout Advocaten	Cursus Europees recht
Deterink Advocaten en Notarissen	Cursussen: Woningcorporaties en appartementsrecht; Tips & tricks publiceren; Actualiteiten vermogensrecht
Paulussen Advocaten	Cursus Actualiteiten vermogensrecht
Raad van Arbitrage voor de Bouw	Cursus Appartementsrechtelijk procederen
Universiteit Maastricht, Rechtbank Maastricht	Cursus Elektronisch contracteren
Vereniging Insolventierecht Advocaten	Cursus Actualiteit van het procederen
Universiteit Maastricht	Cursussen over knelpunten in algemene voorwaarden en elektronisch contracteren
SRK Rechtsbijstand	Cursus Appartementsrechtelijk procederen
Studiecentrum Rechtspleging	Cursussen over (verdieping) strafrechtelijk bewijsrecht en algemene voorwaarden en exonaties
Erasmus School of Law	Minimodule Strafrecht
Belastingdienst, Politieacademie, Voedsel en Warenautoriteit, Hogeschool Utrecht, Studiecentrum Rechtspleging	Onderwijsmateriaal, onderwijsondersteuning
Avans Hogeschool – opleiding Forensisch Onderzoek	College over bewijs in strafzaken
Universiteit Maastricht – Faculteit der Rechtsgeleerdheid	College over de verantwoording van de bewijsbeslissing in het strafproces
Universiteit van Amsterdam – Amsterdam Business School	Gastcollege over klachtenafhandeling en geschillenbeslechting in de verzekeringsbranche
Landelijke Resorts Organisatie	Workshop over getuigenbewijs in het strafrecht

Partner(s)	Activiteit(en)
The Maastricht Forensic Institute	Workshop over de deskundige in strafzaken
Kluwer Media – AssurantieMagazine	Masterclass Elektronisch verzekeren
Amsterdam Centre for Insurance Studies	Symposium over brandverzekering en verzwijging Symposium over knelpunten in het verzekeringsrecht
Cybersafety Research and Education Network	Symposium Online dader- en slachtofferschap onder minderjarigen Lezing: Politie en veiligheid in de digitale wereld
Universiteit Maastricht	Symposium voor gebruikers van het 4C-ID-model
Medilex	Symposium over pesten
Politieacademie – Expertgroep Digikid	Congres over jongeren, veiligheid en internet
International Institute of Administrative Sciences	Startconferentie Study Group on Quality of Governance
Politieacademie	Themadag Cybercrime
Minkema College	Lezing over online (on)veiligheid onder scholieren
GGD Gelderland Midden	Lezingen: Minderjarigen en online (on)veiligheid; Cybersafety
Arnhems Centrum voor Creatieve economie en Innovatie	Lezing voor seminar over de coöperatie als rechtspersoon in de creatieve industrie
BESIX	Lezing over de projectwetgeving in Nederland en België
Bibliotheken ZO-Fryslan	Lezingen over mediawijsheid
Studium Generale-activiteiten, Hoger Onderwijs Voor Ouderen, culturele instellingen en verenigingen	Lezingen vanuit het perspectief leven lang leren
Expertisecentrum Cybercrime Gerechtshof Den Haag	Lezing: Cybersafety
ING	Lezing: Cybersafety
Kinderrechtenhuis Leiden	Lezing over seksueel misbruik via het net
Nyenrode Business Universiteit	Lezing over zakelijke genotsrechten
Nederlandse Vereniging voor Vervoerrecht Advocaten	Lezing over medeschuld en schadeverdeling in het vervoerrecht
NHL Hogeschool, OSR Juridische Opleidingen	Lezing: Politie en Cybercrime

Partner(s)

Activiteit(en)

**Platform voor Informatie-
Beveiliging**

Lezing: Trends in informatiebeveiliging

Rechtbank Zwolle-Lelystad

Lezing: Nieuw recht consumentenkrediet

Roosevelt Academy

Lezing en debat over 'human rights'

Tijdschrift Vervoer & Recht

Lezing over fraude bij vaststelling van de omvang van de (transportverzekerings)uitkering

Atrium

Kennisuitwisseling, seksuologische problematiek en academisering

Association of Chief Police Officers

Advies over het project Promoting the Mutual Understanding of Criminal Records Information

**Koninklijke Notariële Beroeps-
organisatie**

Bijdrage aan de Commissie Beekhuis over splitsing in appartementsrechten

Raad van Europa

Bijdrage aan General report on the Reception of the European Charter of Local Self-Government; Indicative Questions for the 2012 mission to Hungary, from The Congress of Local and Regional Authorities

Bijlage 2 Nationale samenwerkingsverbanden op het gebied van onderwijs en onderzoek

Partner(s)	Samenwerkingsterrein(en)
Universiteit Maastricht, Hogeschool Zuyd	Reviewstudie naar toetsen met leerwaarde
Vrije Universiteit Amsterdam	Onderzoek naar leergang voor aanstaande gynaecologen over de interpretatie van ultrasound
A+O Metalektro	Onderzoek naar 'blended learning'
Ministerie Onderwijs Cultuur en Wetenschap – Programma Onderwijs Bewijs	Ontwikkeling en evaluatie van online-advies op maat voor slachtoffers van cyberpesten in de onderbouw van het vmbo
Universiteit Maastricht	Project van assistent in opleiding
Nuffic	Project Strengthening human and institutional capacity reflecting the development and labour market needs of Orinoco
Erasmus Universiteit Rotterdam	Optimaal adaptief leren door middel van testen, diagnostische reflectie en zelfgekozen informatie Optimaliseren van de studiestrategie 'read-recite-review'
Hogeschool Zuyd, Fontys Lerarenopleiding Tilburg, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Vrije Universiteit Amsterdam	SURF-onderzoek Bewust en bekwaam toetsen
Fontys, Haagse Hogeschool	Exploitatie masteropleiding Business Process Management and IT
Fontys, Haagse Hogeschool, Hanzehogeschool Groningen, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Ontwikkeling en exploitatie hbo-bachelor Netwerk Open Hogeschool Informatica
Juridische Hogeschool Avans-Fontys	Exploitatie Open Juridische Hogeschool
Stichting Praktijkleren	Digitaal toetsen van competenties
Hogeschool Utrecht – faculteit Educatie, Kennisland	Professionalisering van leraren in Caribisch Nederland
Universiteit Utrecht, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam	Schakelzone Recht
Radboud Universiteit Nijmegen – Faculteit der Letteren	Exploitatie van de cursussen Cultuurgeschiedenis van de oudheid en Zomerschool Roma Caput Mundi
Universiteit Utrecht	Schakelcursus Energy Analysis

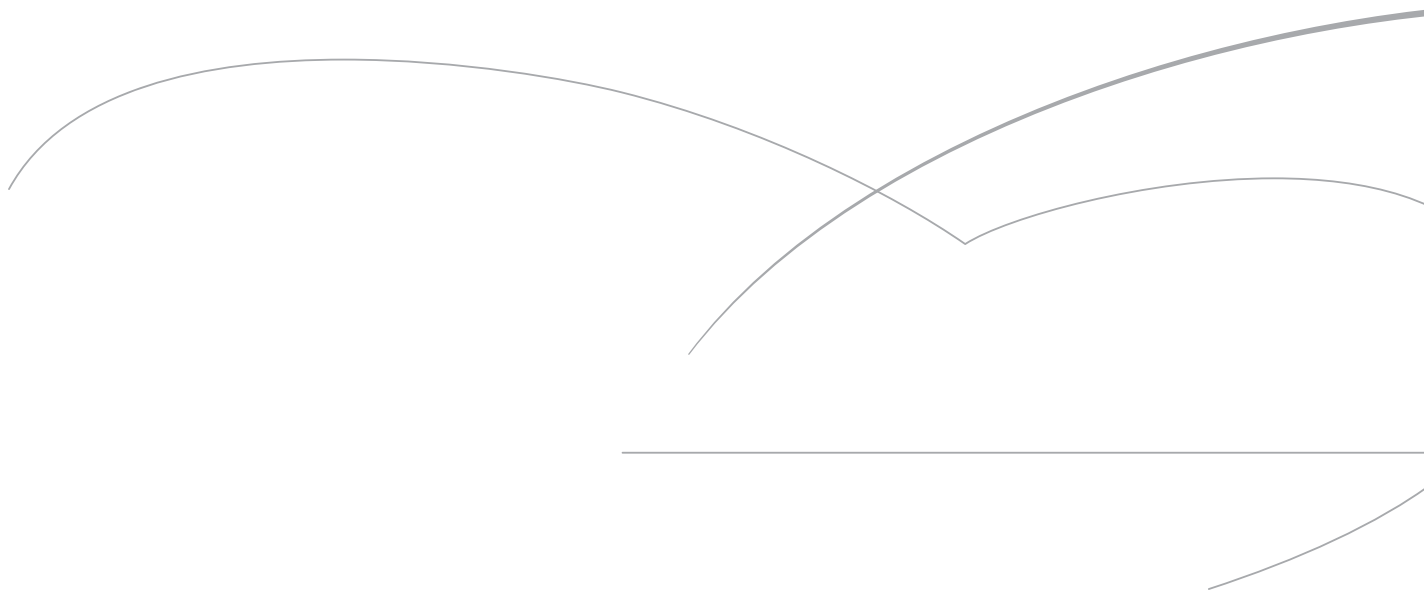
Partner(s)	Activiteit(en)
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Verzorging van een onderdeel van de Schakelzone als ingedaalde minor
Universiteit Maastricht	Drie cursussen in het schakelprogramma Sustainability Science and Policy
School for Socio-Economic and Natural Sciences of the Environment	Cursus Scientific Publishing in Environmental Sciences and Sustainability
Universiteit Utrecht – Faculteit Geesteswetenschappen	Ontwikkeling van een cursus over de Middeleeuwen
Radboud Universiteit Nijmegen – Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen	Ontwikkeling cursus Analytische filosofie
Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit Utrecht, Universiteit Maastricht, Universiteit Leiden, Universiteit van Amsterdam	Cursusontwikkeling
Radboud Universiteit Nijmegen	Ontwikkeling van cursusmateriaal
Vereniging Openbare Bibliotheken	Library School
Gelderse bibliotheken	Ontwikkeling nieuwe digitale vormen van leren en kennis
Erasmus School of Law	‘Vrijdagmiddagopleiding’ bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid
Koninklijk Nederlands Instituut	Zomerschool Roma Caput Mundi
Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut	Ontwikkeling masterclass De roem van de Florentijnen: 19e-eeuwse visies op de Italiaanse Renaissance
University of St. Martin	Bacheloropleiding Nederlands recht
Centrum voor Wiskunde en Informatica	Helpdesk Rascal-software
ITS – Radboud Universiteit Nijmegen	Project Excel Kwadraat
Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit Utrecht, Museum voor Moderne Kunst Arnhem	Uitwisseling personeel

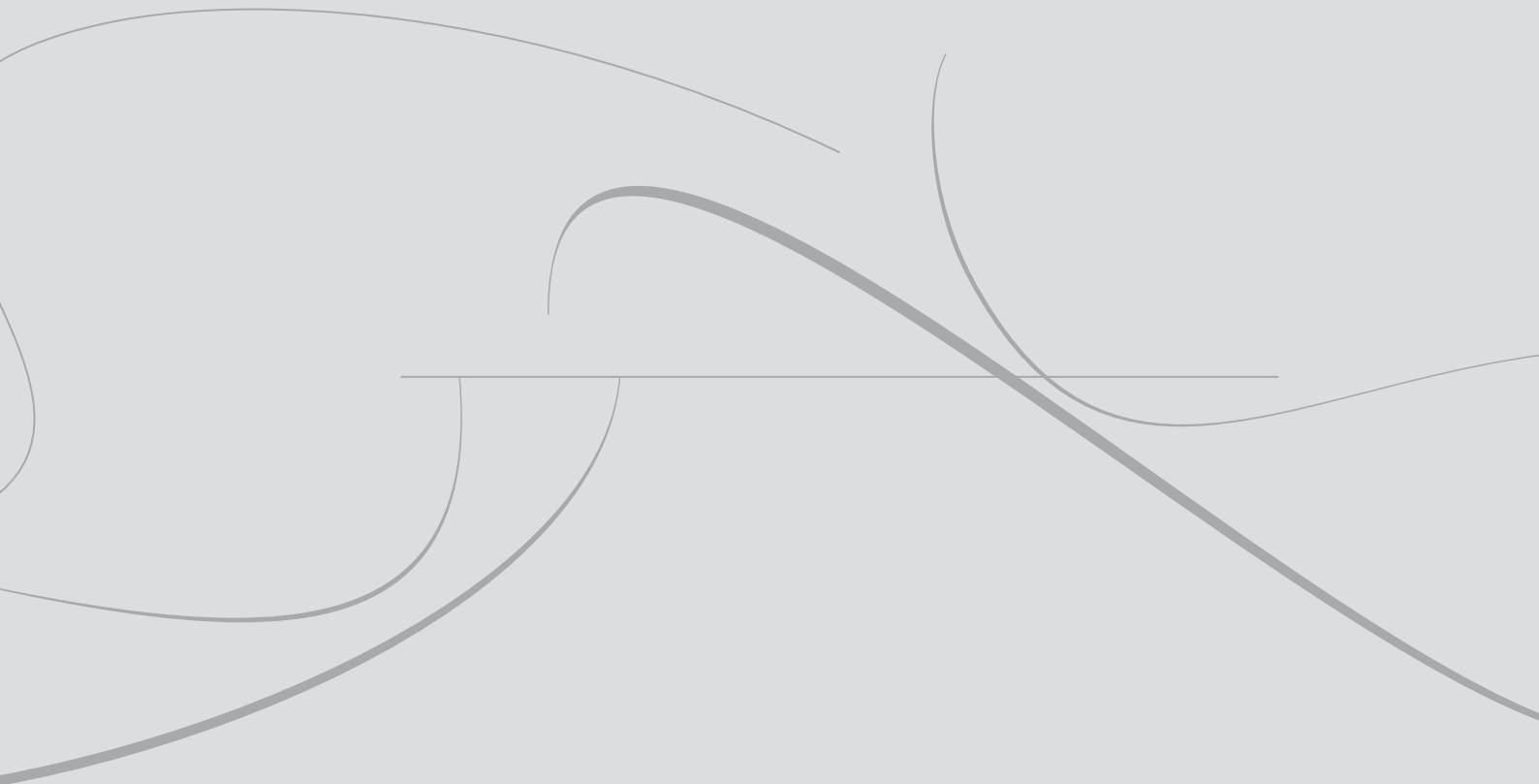
Bijlage 3 Internationale samenwerkingsverbanden op het gebied van onderwijs en onderzoek

Partner(s) / Project	Samenwerkingsterrein(en)
De Groot Lab for Educational Technology, Universität des Saarlandes, Deutsche Forschungszentrum für Künstliche Intelligenz	Onderzoek naar intelligente feedback en 'technology-enhanced learning'
TNO, Ordina	Onderzoek Ampersand
Bergische Universität Wuppertal	Onderzoek naar 'entrepreneurial support in the virtual region' Open Universiteit en de rol van het Virtueel milieuadviesbureau
Katholieke Universiteit Leuven	Promotie Onderzoeksprojecten arbeids- en organisatiepsychologie
ZonMW	Diverse onderzoeksprojecten
Euregionaal samenwerkingsverband Lingua	Onderzoek gericht op de verbetering van taalonderwijs
FernUniversität in Hagen	Motivatieonderzoek
European Association for Practitioner Research on Improving Learning in education and professional practice	Bestuurlijke inzet voor een onderzoeksorganisatie gericht op praktijkgericht onderwijsonderzoek, om zo deze vorm van onderzoek in Europa te versterken
Project Policies for OER Uptake	'Open educational resources'
Intel Corporation	Formal Correctness of Communication Fabrics: Deadlock, Livelock and Memory Consistency
Project Continuing/Higher Education in Research Methods Using Games	Ontwikkeling van games voor methoden- en techniekenonderwijs
United Nations High Commissioner for Refugees	Ontwikkeling mobiele apps voor training rond gijzelingsituaties
Project EMuRgency	Ontwikkeling softwarepakket voor grensoverschrijdende samenwerking in noodgevallen
Project weSpot	'Inquiry-based learning'
Project Linking Web Data for Education	Exploitatie van gegevens op internet
Project Proposing modern e-assessment approaches and tools to young and experienced in-service teachers	Bevorderen dat leraren in Europa hedendaagse assessmentbenaderingen en instrumenten beheersen

Partner(s) / Project	Samenwerkingsterrein(en)
Project Tagging, Recognition and Acknowledgment of Informal Learning Experiences	Ontwerpen van een instrument voor management van competenties en vaardigheden verworven door informele leerervaringen
Project Patient	Mobiele ondersteuning van werkprocessen in de medische wereld
Project Cross Border Virtual Incubator	Cross-sectormobiliteit
Project Teachers' Lifelong Learning Networks	Bestudering van het eTwinning netwerk voor leerkrachten
Project International Internship AGORA	'Entrepreneurship', virtuele mobiliteit
Project Network for Innovation and Learning on Microreactor Technology	Implementatie van een Europees leernetwerk voor innovatie van scheikunde-onderwijs
LoucalNEWS-groep	Onderzoek naar langetermijnmodelsenario's voor eutrofiëring van kustwateren
Project Secure European Virtualisation for Trustworthy Applications	Beveiliging van vliegtuigsoftware
Project Math-Bridge	Materiaal voor individuele wiskundestudie
Project Networked Curriculum	Handboek voor internationale programma's
Politieacademie	Knowledge program security digital banking NHL
Universitat Oberta de Catalunya, Universitetet i Agder, Free Knowledge Institute	Free Technology Academy
European Association of Distance Teaching Universities	Cursusontwikkeling
Universidade Aberta, Universidad Nacional de Educación a Distancia, UniNettuno, FernUniversität in Hagen, The Open University	Uitwisseling cursussen
Fachhochschule Köln	Begeleiding bachelor-afstudeerprojecten
FernUniversität in Hagen, Universidad Nacional de Educación a Distancia	Summerschool IP Law in Europe Programma voor master- en PhD-onderwijs

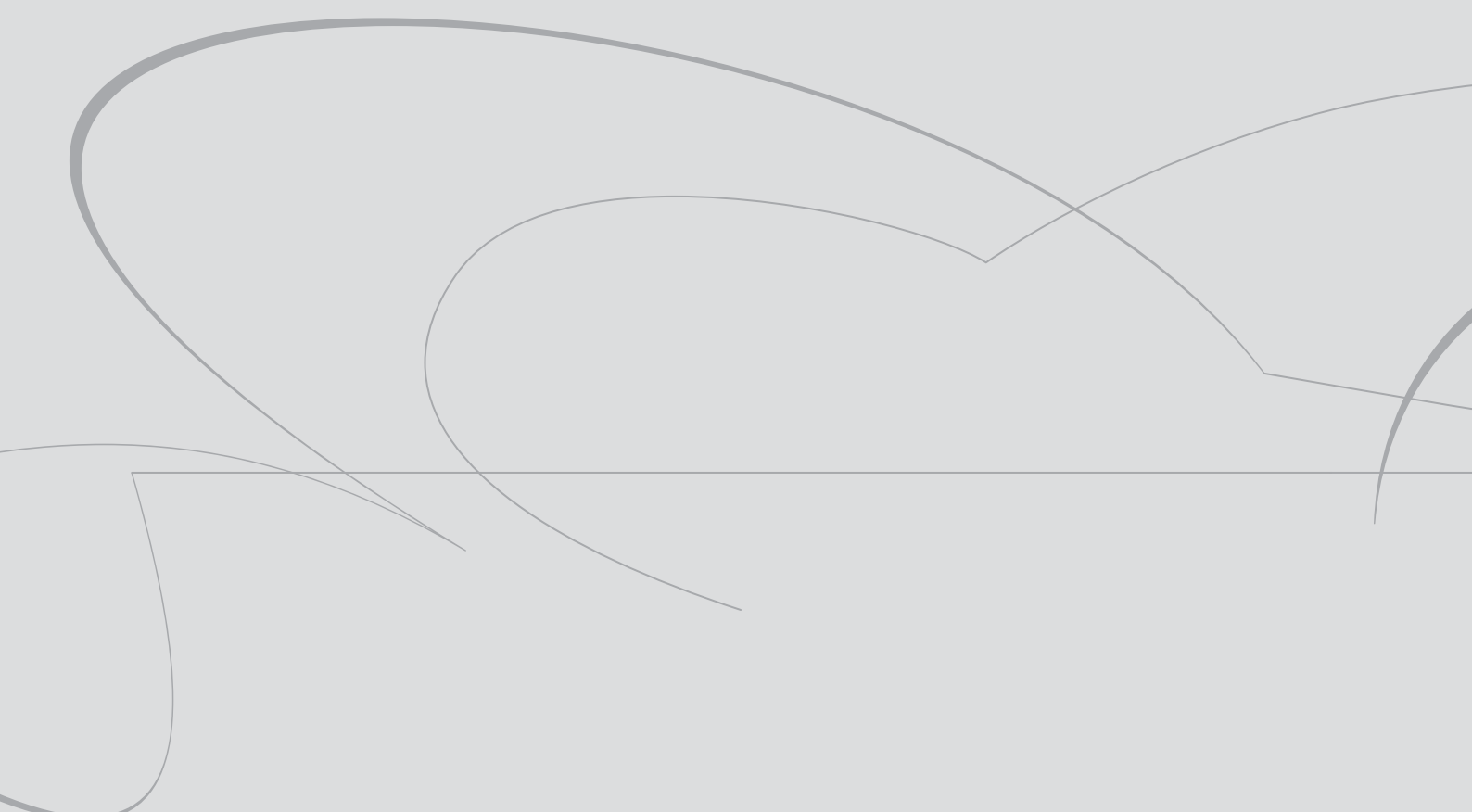
Partner(s) / Project	Samenwerkingsterrein(en)
FernUniversität in Hagen, Universidad Nacional de Educación a Distancia, Universidad Nacional Autónoma de México	Virtueel uitwisselingsprogramma
Open University of Hong Kong	Cursussen van master Chinese Business Law inbrengen in bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid
Serious Games Society	Onderzoekers, docenten en game-ontwikkelaars bij elkaar brengen
Games and Learning Alliance – Network of Excellence for Serious Gaming	‘Serious gaming’
Max Planck Institut für Wissenschaftsgeschichte	Personeelsuitwisseling

Jaarrekening 2012

Open Universiteit

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2012

Geconsolideerde balans per 31 december 2012	48
Geconsolideerde staat van baten en lasten 2012	49
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2012	50
Toelichting op de geconsolideerde balans	59
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	65
Enkelvoudige balans per 31 december 2012	74
Enkelvoudige staat van baten en lasten 2012	76
Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten	77

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat	81
Gebeurtenissen na balansdatum	81
Controleverklaring	82

Bijlagen

1. Model E, Verbonden partijen	85
2. Model G, Geormerkte Doelsubsidies OCW	87
3. Model H, Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders	89
4. Financiële Specifieke Rijkssubsidieverantwoording (FSR)	91

*Vastgesteld door het College van bestuur op 7 mei 2013
Goedgekeurd door de Raad van toezicht op 3 juni 2013*

Jaarrekening 2012
U2012/00000
Open Universiteit
Nummer Bevoegd gezag 30720
Bronnummer 22NC

Geconsolideerde balans per 31 december 2012

Na voorstel resultaatbestemming

(Bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2012	31-12-2011
VASTE ACTIVA		
1.1 Immateriële vaste activa	154	33
1.2 Materiële vaste activa	16.060	16.984
VLOTTENDE ACTIVA		
1.3 Voorraden	1.439	1.106
1.4 Vorderingen	5.090	7.445
1.5 Liquide middelen	13.707	11.469
	<u>36.450</u>	<u>37.037</u>
Passiva		
EIGEN VERMOGEN		
2.1 Eigen vermogen	5.776	6.556
2.2 Voorzieningen	6.739	8.120
2.3 Kortlopende schulden	23.935	22.361
	<u>36.450</u>	<u>37.037</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2012

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2013	Rekening 2012	Begroting 2012	Rekening 2011
BATEN				
3.1 Rijksbijdragen	39.312	39.493	38.992	40.380
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	6.225	6.444	6.288	9.805
3.3 Cursus-, les- en examengelden	17.424	15.354	17.037	15.096
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.003	4.972	3.569	3.548
3.5 Overige baten	1.414	1.981	1.618	2.167
TOTAAL BATEN	68.378	68.244	67.504	70.996
LASTEN				
4.1 Personele lasten	49.794	50.003	48.463	52.973
Inkomenoverdracht (MSM)	2.311	2.311	2.288	2.493
4.2 Afschrijvingen	2.144	1.972	2.317	1.843
4.3 Huisvestingslasten	2.944	2.858	2.992	3.263
4.4 Overige lasten	11.325	12.156	11.634	12.567
TOTAAL LASTEN	68.518	69.300	67.694	73.139
Saldo baten en lasten	(140)	(1.056)	(190)	(2.143)
5 Financiële baten en lasten	230	276	230	236
RESULTAAT	90	(780)	40	(1.907)

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2012

(Bedragen x € 1.000)

	2012	2011
Kasstroom uit operationele activiteiten:		
Resultaat voor interest	(1.056)	(2.143)
Aanpassingen voor:		
4.2 Afschrijvingen	1.972	1.843
2.2 Mutatie voorzieningen	(1.381)	1.736
	<u>591</u>	<u>3.579</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
1.3 Voorraden	(333)	53
1.4 Vorderingen	2.355	257
2.3 Schulden	1.574	509
	<u>3.596</u>	<u>819</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>3.131</u>	<u>2.255</u>
5 Ontvangen interest	276	236
5 Betaalde interest	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>3.407</u>	<u>2.491</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:		
1.1 Investerings immateriële vaste activa	(149)	0
1.2 Investerings materiële vaste activa	(1.035)	(4.146)
4.2 Desinvesteringen materiële vaste activa	15	0
4.2 Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	0
Mutaties leningen	0	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
	<u>(1.169)</u>	<u>(4.146)</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>(1.169)</u>	<u>(4.146)</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:		
Mutatie effecten	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutatie liquide middelen	<u>2.238</u>	<u>1.655</u>
1.5 Beginstand liquide middelen	11.469	13.124
Mutaties	<u>2.238</u>	<u>(1.655)</u>
1.5 Eindstand liquide middelen	<u>13.707</u>	<u>11.469</u>

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

Activiteiten

De activiteiten van de instelling en haar groepsmaatschappijen ('de Groep') bestaan voornamelijk uit:

- dienstverlening op het gebied van onderwijs

Groepsverhoudingen

De instelling behoort tot een groep met Open Universiteit als hoofd. De jaarrekening van de instelling is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Open Universiteit gevestigd Valkenburgerweg 177 te Heerlen.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van de Open Universiteit opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen instellingen zijn:

- Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV, Heerlen(100%)
- LEX BV, Heerlen (100%)
- OU Holding BV, Heerlen (100%)
- OU Diensten BV, Heerlen (100%)
- OU Deelnemingen BV, Heerlen (100%)

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutel-functionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de Open Universiteit over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening van de Open Universiteit is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De geconsolideerde jaarrekening wordt als primaire jaarrekening beschouwd. Met uitzondering van de specificaties bij de enkelvoudige balans en resultatenrekening hebben alle specificaties betrekking op de geconsolideerde cijfers tenzij expliciet anders is aangegeven. In de toelichting zijn de bedragen afgerond op duizenden euro's.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

In de balans ultimo 2011 is de rubricering van een bedrag ad € 2.036k inzake de nog te ontvangen bijdrage OCW reorganisatie LOOK (voorheen Ruud de Moor Centrum) in vergelijking met 2011 gewijzigd. In de jaarrekening 2011 was dat gesaldeerd opgenomen onder de voorzieningen. Voor de jaarrekening 2012 is gekozen om de voorziening en het nog te ontvangen bedrag apart op te nemen. De wijziging heeft geen invloed op het resultaat en het vermogen ultimo 2011.

Daarnaast heeft in de balans ultimo 2011 een reclassificatie plaatsgevonden inzake de vooruitbetaalde licenties en de renteloze lening VOMOUNL. De vooruitbetaalde licenties en de renteloze lening VOMOUNL waren in 2011 verantwoord onder de financiële vaste activa. Voor de jaarrekening 2012 is gekozen om de vooruitbetaalde licenties te verantwoorden onder de immateriële vaste activa en de renteloze lening VOMOUNL te verantwoorden onder de overlopende activa. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast. De wijziging heeft geen invloed op het resultaat en het vermogen ultimo 2011.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf 'bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom

Kosten van immateriële vaste activa anders dan intern gegenereerde, waaronder octrooien en licenties, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende lineaire afschrijvingen. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Onderzoekskosten worden direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf 'bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

De afschrijvingen starten direct na ingebruikname, waarbij er fictief van uitgegaan wordt, dat alle investeringen in één boekjaar geacht worden (gemiddeld) per 1 juli van dat jaar in gebruik genomen te zijn.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Terreinwerkzaamheden:	30 jaar
Gebouwen t/m 1999:	30 jaar
Gebouwen vanaf 2000:	
Casco:	60 jaar
Afbouw:	30 jaar
Inbouwpakketten en technische installaties:	15 jaar
Verbouwingskosten gebouwen in eigendom:	resterende levensduur
Verbouwingskosten studiecentra:	duur huurcontract
Binnenzonwering:	10 jaar
Buitenzonwering en bewakingssysteem:	10 jaar
Computers (gemiddeld):	3 jaar
Overige vaste activa:	5 jaar
Software:	5 jaar

De volgende activeringsgrenzen zijn van toepassing (incl. BTW):

- 1 Nieuwe gebouwen en terreinwerkzaamheden:
Alle uitgaven die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- 2 Verbouwingskosten gebouwen centrale vestiging:
Alle samenhangende uitgaven (projecten), voor zover deze € 100k te boven gaan en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- 3 Verbouwingskosten studiecentra:
Alle samenhangende uitgaven die per project meer dan € 40k bedragen en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- 4 Duurzame gebruiksgoederen/resterende activa inclusief PC's:
Activeren boven een aanschafwaarde van € 3k per stuk. Het is hierbij mogelijk om – bij voldoende onderlinge samenhang – de investering projectmatig te benaderen, waarbij het criterium 'investeren per stuk' kan worden losgelaten.

5. Gebruikerssoftware:

Uitsluitend de extern ontwikkelde c.q. aangekochte software, boven een aanschafwaarde van € 11,5k per applicatie.

Bij aanpassingen en uitbreidingen van extern gekochte of ontwikkelde software geldt als aanvullend criterium om tot activeren over te gaan, dat de genoemde aanpassing of uitbreiding de economische levensduur van de applicatie verlengt.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Financiële vaste activa

De deelnemingen van de Open Universiteit zijn alle gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de instelling in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaarding worden, uitgaande van de waarden bij eerste waardering, de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is vastgesteld met behulp van de bepalingen van de actieve markt. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Voorraden

Het cursusmateriaal wordt gewaardeerd tegen de kostprijs van papier, drukwerk en afwerking, voor zover eigen productie.

In geval het aankopen bij derden betreft, worden de voorraden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve Hooglerarenfonds

Dit betreft een bestemmingsreserve voor een hooglerarenfonds van de faculteit Cultuurwetenschappen voor een bedrag van € 244k welk in toekomstige jaren benut zal gaan worden. Het bestuur heeft deze beperking aangebracht.

Bestemmingsreserve Joint Degrees

Dit betreft een bestemmingsreserve voor een stimuleringsfonds Joint Degrees voor een bedrag van 56k welk in 2010/2011 ten gunste van de algemene reserve is gebracht.

Bestemmingsreserve Promotiefonds LOOK

Als uitvloeisel van het reorganisatie- en personeelsplan Ruud de Moor Centrum 2011 is het College van Bestuur met de Ondernemingsraad overeengekomen om in 2012 een promotiefonds in het leven te roepen van waaruit, onder bepaalde voorwaarden, een promotietraject kan worden gefinancierd. In 2012 is een bedrag ad € 296k gedoteerd aan dit fonds, ten laste van de algemene reserve. De aanwending hiervan zal plaatsvinden tot medio 2016.

Voor een verdere toelichting van het eigen vermogen wordt verwezen naar het enkelvoudig deel van deze jaarrekening.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De gehanteerde rekenrente voor de voorzieningen bedraagt 3% (voorgaand jaar 3%).

Voorziening wachtgeldverplichtingen

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties. De reorganisatievoorziening 2008 en 2011 zijn gevormd na de formalisering van een gedetailleerd plan voor de reorganisatie en na bekendmaking van de plannen aan de betrokkenen. De voorziening wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening eigen risico WAO

De voorziening eigen risico WAO wordt eveneens berekend op basis van de contante waarde van de verplichtingen.

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening voor jubileumuitkeringen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen en de gemiddelde uitstroom.

Vooruitontvangen cursusgelden

De cursusgelden worden, na aftrek van de gemiddelde kosten van uitgeleverd cursusmateriaal, inclusief verpakings- en verzendkosten, tijdsevenredig toegerekend aan de inschrijvingsduur van 14 maanden. Voor de commerciële opleidingen geldt een inschrijvingsduur van 30 maanden.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bedragen in vreemde valuta worden opgenomen tegen de koers per ultimo boekjaar.

Leasing

Operationele leasing

Bij de instelling kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten alsmede de Rijksbijdrage en Subsidies enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit het verlenen van onderwijsactiviteiten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, inkomsten auteursrechten, detachering personeel, opbrengsten bedrijfsrestaurant en overige baten.

Periodiek betaalbare beloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2012 is 96%.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van een vast percentage van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Boekwinsten- en verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en -lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Valutarisico

De instelling is voornamelijk werkzaam in Nederland en loopt derhalve geen significante valutarisico's.

Prijstrisico

De instelling belegt niet in effecten en loopt derhalve geen significante prijstrisico's.

Rente- en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen).

Voor vorderingen met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken.

Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Toelichting op geconsolideerde balans

Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van deze post in 2012 was als volgt:

(Bedragen x € 1.000)

	Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	Totaal
Stand 01-01-2012		
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	117	117
Cum. waardeverminderingen en afschr.	(84)	(84)
Boekwaarden	<u>33</u>	<u>33</u>
Mutaties		
Investerings	149	149
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	(28)	(28)
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0
Saldo	<u>121</u>	<u>121</u>
Stand 31-12-2012		
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	266	266
Cum. waardeverminderingen en afschr.	(112)	(112)
Boekwaarden	<u>154</u>	<u>154</u>
Afschrijvingstermijnen	3-5 jaar	

Onder concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom zijn de kosten verantwoord voor extern gekochte licenties.

1.2 Materiële vaste activa

Het verloop van deze post in 2012 was als volgt:

(Bedragen x € 1.000)

	Grond	Terrein werkzaam- heden	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Activa in aanleg	Totaal
Stand 01-01-2012						
Aanschafwaarde	2.069	2.080	28.550	5.736	0	38.435
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijving	0	(1.166)	(16.238)	(4.047)	0	(21.451)
Boekwaarden	2.069	914	12.312	1.689	0	16.984
Mutaties						
Investerings	0	150	239	646	0	1.035
Herwaarderings	0	0	0	0	0	0
Desinvestering	0	0	0	(70)	0	(70)
Afschrijving	0	(59)	(1.172)	(728)	0	(1.959)
Afschr. desinvestering	0	0	0	70	0	70
Saldo	0	91	(933)	(82)	0	(924)
Stand 31-12-2012						
Aanschafwaarde	2.069	2.230	28.789	6.312	0	39.400
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijving	0	(1.225)	(17.410)	(4.705)	0	(23.340)
Boekwaarden	2.069	1.005	11.379	1.607	0	16.060
Afschrijvingstermijnen:	n.v.t.	3,33%	1,67%	20%		
		10%	3,33%	33%		
		20%	6,67%			
			10%			

De onroerende zaakbelasting 2012 voor de gebouwen in Heerlen is gebaseerd op een waarde van € 16.609k op peildatum 1 januari 2011. De opstallen in Heerlen zijn in 2012 verzekerd voor een waarde van € 38.693k. De actuele waarde bedraagt € 13.910k.

Flottende activa

1.3 Voorraden

Bij de waardering van de post voorraden is rekening gehouden met het risico van incurantheid ad € 224k tegenover € 226k ultimo 2011.

1.4 Vorderingen

De post vorderingen kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
1.4.1 Debiteuren studenten/ deelnemers/ cursisten	2.970	3.224
1.4.2 Belastingen en sociale premies	2	327
1.4.3 Overige vorderingen	1.139	3.075
1.4.4 Overlopende activa	979	819
Totaal	5.090	7.445

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Onder de vorderingen zijn geen vorderingen opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar.

1.4.1 Debiteuren studenten/ deelnemers/ cursisten

De op het nominale debiteurensaldo in mindering gebrachte voorziening voor dubieuze debiteuren, welke gebaseerd is op de ouderdom van de openstaande saldi, is toegenomen van € 315k naar € 350k.

1.4.2 Belastingen en sociale premies

Dit betreft in 2012 de te vorderen omzetbelasting van LEX.

1.4.3 Overige vorderingen

De belangrijke posten die hieronder zijn opgenomen zijn: nog te ontvangen subsidiebedragen projecten € 837k en de te ontvangen rente € 258k.

1.4.4 Overlopende activa

De belangrijke posten die hieronder zijn opgenomen zijn: vooruitbetaalde facturen € 930k en voorschotten personeel/declaraties € 47k.

1.5 Liquide middelen

De post liquide middelen kan als volgt nader gespecificeerd worden:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
1.5.1 Kasmiddelen	2	5
1.5.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	13.705	11.464
Totaal	13.707	11.469

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Open Universiteit.

2.1 Eigen vermogen

Voor de toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening.

2.2 Voorzieningen

Het verloop van deze post in 2012 is als volgt weer te geven:

(Bedragen x € 1.000)

2.2.1 Personeels voorzieningen

	Wacht- gelden	Reorgani- satie 2008	Reorgani- satie 2011	Eigen risico WAO	Jubileum- uitkeringen	Totaal
Stand 01-01-2012	2.482	690	3.117	868	963	8.120
Dotaties/vrijval	619	(5)	(399)	1	68	284
Onttrekkingen	(654)	(148)	(709)	(121)	(92)	(1.724)
Rente mutatie	25	5	24	2	3	59
Stand 31-12-2012	2.472	542	2.033	750	942	6.739
Kortlopend deel < 1 jaar	864	138	404	106	105	1.617
Middellang deel (2014-2017)	1.359	382	1.060	372	395	3.568
Langlopend deel > 5 jaar	249	22	569	272	442	1.554

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen. De wachtgeldvoorziening is contant gemaakt.

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties. De reorganisatievoorziening 2008 en 2011 zijn gevormd na de formalisering van een gedetailleerd plan voor de reorganisatie en na bekendmaking van de plannen aan de betrokkenen. De voorziening wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

In 2004 is het besluit genomen om ingaande 2004 eigenrisicodragers voor de wet op de arbeidsongeschiktheid (WAO) te worden. De berekening van de omvang van deze voorziening gebeurt op overeenkomstige wijze als de wachtgeldvoorziening. De verplichtingen zijn eveneens contant gemaakt.

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband, echter met een maximale termijn van 10 jaar. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de uitbetaalde gemiddelde gelden over de afgelopen 3 jaar en de gemiddelde uitstroom.

De gehanteerde rekenrente voor de voorzieningen bedraagt 3% (voorgaand jaar 3%).

2.3 Kortlopende schulden

De post kortlopende schulden omvat de volgende posten:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
2.3.1 Crediteuren	2.933	3.718
2.3.2 Belastingen en sociale premies	2.392	2.172
2.3.3 Pensioenen	675	632
2.3.4 Overlopende passiva en overige schulden	17.935	15.839
	<u>23.935</u>	<u>22.361</u>

Van de kortlopende schulden heeft een bedrag ad € 1.826k een looptijd langer dan een jaar. Enerzijds betreft dit de middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie van het Ruud de Moor Centrum (LOOK) 2011 ad € 684k. Daarnaast heeft een bedrag ad € 1.142k betrekking op vooruitontvangen cursusgelden met een looptijd langer dan een jaar.

2.3.2 Belastingen en sociale premies

Deze post betreft met name de afdracht loonheffing en omzetbelasting over de maand december.

2.3.3 Pensioenen

Deze post betreft de afdracht pensioenpremies over de maand december.

2.3.4 Overlopende passiva en overige schulden

Bovenstaande post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
Vooruitontvangen cursusgelden	9.321	8.855
Vooruitontvangen subsidies projecten	3.412	2.282
Nog te ontvangen facturen	1.073	1.120
Nog te betalen vakantietoelage over 2012	942	972
Nog te betalen inzake niet opgenomen vakantiedagen	1.079	916
Ontvangen bedragen ten behoeve van samenwerkingsverbanden	652	1.258
Vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie LOOK	684	0
Overige	772	436
	<u>17.935</u>	<u>15.839</u>

Het vooruitontvangen bedrag reorganisatie LOOK betreft de middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie van het Ruud de Moor Centrum (LOOK) 2011 ad € 684k.

Voor het Overzicht geormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G) wordt verwezen naar bijlage G voor geormerkte subsidies.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

(Meerjarige) financiële verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen bij de Open Universiteit betreffen de verplichtingen uit hoofde van operationele lease van kopieerapparatuur voor een totaalbedrag van € 203k. Deze verplichting heeft een resterende looptijd van 3,8 jaar.

Verder is er nog een leasecontract voor een personenauto. De openstaande verplichting per balansdatum bedraagt € 23k. Deze leaseverplichting heeft een resterende looptijd van 1,8 jaar.

Daarnaast zijn huurcontracten afgesloten ten behoeve van de huisvesting van de studiecetra. De totale huurverplichting bedraagt € 4.382k. Deze huurcontracten hebben een gemiddelde looptijd van circa 2,8 jaar. Van deze huurverplichting heeft een bedrag van € 198k een looptijd van minder dan 1 jaar.

Voorwaardelijke verplichtingen

De Open Universiteit staat garant voor de financiële positie van OU Holding BV en haar deelnemingen.

Per balansdatum waren kredietfaciliteiten bij de Bank Nederlandse Gemeenten tot 5 miljoen euro in rekening courant. Als zekerheid is een positieve hypotheekverklaring verstrekt met als doel op 1e verzoek het recht van hypotheekvestiging op onroerend zaken en pandrecht roerend zaken te vestigen bij benutting van het krediet.

Ten behoeve van een huurovereenkomst is door de Open Universiteit een bankgarantie afgegeven ad € 40k.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Algemeen

De methode van resultaatbepaling is gebaseerd op het baten- en lastenstelsel.

In verband met de taakstelling op het gebied van innovatie wordt een groot aantal projecten uitgevoerd die ten laste van de reguliere exploitatie worden geboekt.

Baten

3.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	
	2012	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	38.874	38.509	39.096
3.1.2 Overige subsidies OCW	619	483	1.284
Totaal Rijksbijdrage	39.493	38.992	40.380

3.1.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post betreft de toegekende rijksbijdrage conform brief d.d. 18 december 2012 kenmerk 2012/2/300792 voor een bedrag van € 41.238k. Van dit bedrag is € 2.311k afzonderlijk verantwoord onder 3.2 de bijdrage ten behoeve van de MSM. Het restant heeft betrekking op de egalisatie van de subsidies ontvangen voor Minoren en Geesteswetenschappen.

3.1.2 Overige subsidies OCW

Dit betreffen de geormerkte OCW subsidies Wikiwijs en Oerned. Voor een specificatie wordt verwezen naar bijlage G.

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	
	2012	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Subsidie Wikiwijs	568	483	1.146
Subsidie Oerned	51	0	138
Totaal overige subsidies OCW	619	483	1.284

Subsidie Wikiwijs

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-2009/133286 U van 24 november 2009 ad € 4.385k aan de Stichting Kennisnet en de Open Universiteit gezamenlijk voor de periode 1 september 2009 – 31 januari 2011. De einddatum van het project, fase 1 is verlengd tot 28 februari 2011 middels brief OND/ODB-11/39 M van 7 december 2010.

Daarnaast betreft deze post de subsidie toegekend middels brief U/DIR/0213 van 5 juli 2011 ad € 3.683k aan de Stichting Kennisnet en de Open Universiteit gezamenlijk voor de periode 1 maart 2011 – 31 december 2013.

Ultimo 2012 is een bedrag ad € 191k als vooruit ontvangen op de balans opgenomen.

Subsidie Oerned

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief PLW/2009/27630 van 7 december 2009 ad € 300k voor de periode 31 december 2009 tot en met 29 februari 2012. De looptijd van het project is middels brief U2011/7.806FRO verlengd tot 1 juli 2012. Per 1 juli 2012 is het project afgerond en de balanspost inzake afgewikkeld.

3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
Subsidie LOOK	4.133	4.000	7.312
Overige bijdragen (MSM)	2.311	2.288	2.493
Totaal overige overheidsbijdragen/subsidies	6.444	6.288	9.805

Subsidie LOOK

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 ad € 5.870k. Van het subsidiebedrag ad € 5.870k is een bedrag ad € 3.914k bestemd voor uitvoering van het programma LOOK. Het resterende bedrag is ten behoeve van de uitgevoerde reorganisatie. Ultimo 2012 is een bedrag ad € 249 betrekking hebbend op de uitvoering van het programma LOOK als schuld opgenomen op de balans. Dit bedrag zal in 2013 worden uitgeput.

Daarnaast betreft deze post de uitputting in 2012 van de in 2011 toegekende subsidie middels brief OND/ODB-11/25988 U van 12 mei 2011 ad € 7.780k. Ultimo 2011 was een bedrag ad € 468k als schuld opgenomen op de balans. Dit bedrag is in 2012 uitgeput.

Overige bijdragen (MSM)

Deze post betreft de door het ministerie via de Open Universiteit betaalde subsidie aan de Maastricht School of Management (MSM).

Het bedrag is in overeenstemming met de brief van 18 december 2012 kenmerk 2012/2/300792. De doorbetaling is onder de lasten verantwoord als inkomensoverdracht.

3.3 Cursus-, les- en examengelden

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
Startpakket	1.556	1.951	1.589
Inschrijvingen	9.942	11.416	11.068
Commerciële opleidingen	4.757	4.930	3.654
Inschrijfgelden (oude regime)	203	0	157
Kortingsregeling KCOU	(267)	(291)	(277)
Overige kortingen	(1.272)	(1.388)	(1.312)
Overige kortingen (oude regime)	(12)	0	(9)
Tentamengelden	178	194	161
Vrijstellingsverzoeken	206	225	205
Vrijval/dotatie vooruitontvangen cursusgelden	63	0	(140)
Totaal cursus-, les-, en examengelden	15.354	17.037	15.096

3.4 Baten werk in opdracht van derden

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
NWO	467	511	1.104
Projecten CELSTEC	1.407	1.537	777
Opbrengsten LEX	71	0	107
Overige opbrengsten werk voor derden	3.027	1.521	1.560
Totaal baten werk in opdracht van derden	4.972	3.569	3.548

3.5 Overige baten

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
Detachering personeel	191	184	313
Inkomsten auteursrechten	86	75	92
Verhuur onroerend goed	425	327	403
BTW pro rata regeling	105	200	200
Opbrengst bedrijfsrestaurant	123	150	130
Inzet ZAP	102	90	179
Bijdrage Phd program	321	253	195
Euro MBA	84	83	83
Vacatiegelden en SER	3	0	48
Overige posten	541	256	524
Totaal overige baten	1.981	1.618	2.167

In bovenstaande specificatie zijn onder de overige posten enkel opbrengsten beneden € 50k verantwoord.

Lasten

4.1 Personele lasten

De personele lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Brutolonen en salarissen	34.860	36.131	34.764
Sociale lasten en pensioenpremies	8.344	8.648	7.788
4.1.1 Lonen en salarissen	<u>43.204</u>	<u>44.779</u>	<u>42.552</u>
Mutatie voorzieningen	607	0	3.175
Inhuur derden regulier	4.948	2.268	5.686
Overige	1.244	1.416	1.560
4.1.2 Overige personele lasten	<u>6.799</u>	<u>3.684</u>	<u>10.421</u>
Totaal	50.003	48.463	52.973

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BRUTOLONEN EN SALARISSEN			
Salarissen	29.458	30.532	29.584
Vakantietoelagen	2.415	2.503	2.437
Overige toelagen	2.987	3.096	2.743
Totaal beloning voor arbeid	<u>34.860</u>	<u>36.131</u>	<u>34.764</u>

SOCIALE LASTEN EN PENSIOENPREMIES

Pensioenpremies	5.322	5.516	4.952
Overige sociale lasten	3.022	3.132	2.836
Totaal sociale lasten	<u>8.344</u>	<u>8.648</u>	<u>7.788</u>

MUTATIE VOORZIENINGEN

Dotatie reorganisatie voorziening 2008	0	0	(69)
Dotatie reorganisatie voorziening 2011	(375)	0	1.560
Dotatie wachtgeld voorziening	644	0	912
Dotatie eigen risico WAO voorziening	3	0	549
Dotatie jubileumuitkeringen	71	0	223
	<u>343</u>	<u>0</u>	<u>3.175</u>

Waarderingscorrectie voorgaande jaren	264	0	0

Totaal mutatie voorzieningen	607	0	3.175

De pensioenregeling betreft een toegezegde-pensioenregeling, welke verwerkt is als een toegezegde-bijdrage-regeling. Het pensioen is toegekend op basis van het middelloonstelsel en is ondergebracht bij het ABP/Loyalis. De Open Universiteit heeft in het geval van een tekort geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

De gemiddelde formatie nam af van 622 fte in 2011 tot 610 fte in 2012, hetgeen overeenkomt met 1,8% (fte zijn excl. stagiaires).

Het aantal werknemers dat werkzaam is buiten Nederland is nihil (2011: 0).

Personele lasten en fte-verdeling gesplitst naar hoofdkostenplaats

Afdeling	Rekening	Rekening	Bezetting ult boekjaar	
	2012	2011	WP	OBP
	x € 1.000	x € 1.000	fte	fte
Informatica	3.262	2.994	32	8
Cultuurwetenschappen	1.784	1.778	24	4
Rechtswetenschappen	3.426	3.220	32	7
Managementwetenschappen	5.400	4.545	46	17
Natuurwetenschappen	1.421	1.605	13	4
Psychologie	4.037	3.522	47	11
Totaal faculteiten	19.330	17.664	194	51
CELSTEC	5.647	5.692	67	24
LOOK	2.390	3.417	25	10
Totaal overige afdelingen	17.081	17.339	10	221
Subtotaal	44.448	44.112	296	306
Mutatie voorzieningen	607	3.175	(2011:303) (2011:318)	
Inhuur derden	4.948	5.686 (fte zijn excl. stagiaires)		
Totaal	50.003	52.973		

Bezoldiging leden College van bestuur en leden Raad van toezicht

De bezoldiging, opgebouwd uit reguliere salariscomponenten zoals bruto salaris, vakantietoelage en eindejaarsuitkering aan leden van het College van bestuur kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000
drs. S.P. van den Eijnden		
Salaris	105	0
Overige reguliere vergoedingen	28	0
Totaal	133	0
drs. Th.J.F.M. Bovens		
Salaris	0	90
Overige reguliere vergoedingen	0	17
Totaal	0	107
drs. ing. C.J. Brouwer		
Salaris	118	118
Overige reguliere vergoedingen	27	27
Totaal	145	145
prof. mr. A. Oskamp		
Salaris	130	119
Overige reguliere vergoedingen	27	25
Totaal	157	144

De bezoldiging van de CvB-leden is vanaf 2002 gebaseerd op de landelijk ingevoerde HAY-systematiek. Bovenvermelde bezoldigingen zijn inbegrepen in de personele lasten van de overige afdelingen.

M.i.v. 1 oktober 2011 is drs. Th.J.F.M. Bovens geen lid meer van het College van bestuur.

M.i.v. 1 april 2012 is drs. S.P. van den Eijnden benoemd tot voorzitter van het College van bestuur.

De vergoeding aan leden van de Raad van toezicht kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
mw. mr. A.H. Brouwer-Korf	15	15
prof. dr. R. van Esbroeck	8	10
mw. drs. P.J.E. Bieringa MBA	10	10
drs. P. Valks	10	10
prof. dr. ir. J.M.L. van Engelen	10	10
Totaal	53	55

Bovenvermelde vergoedingen zijn inbegrepen in de personele lasten van de overige afdelingen.

Inkomensoverdrachten

Deze post betreft de doorbetaling van de subsidieverlening door het Ministerie ten behoeve van de Maastricht School of Management.

4.2 Afschrijvingen

De post afschrijvingen kan als volgt nader gespecificeerd worden:

	2012 x € 1.000	Begroting 2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa	28	0	28
4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa	1.944	2.317	1.815
Totaal afschrijvingen	1.972	2.317	1.843

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa

Afschrijving concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	28	0	28

4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa

Afschrijving gebouwen en terreinwerkzaamheden	1.231	1.201	1.080
Afschrijving apparatuur en inventaris	728	1.116	735
Tussentelling	1.959	2.317	1.815
Af/Bij: boekwinst c.q. boekverlies desinvesteringen	(15)	0	0
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	1.944	2.317	1.815

4.3 Huisvestingslasten

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
4.3.1 Huur	1.541	1.470	1.491
4.3.2 Verzekeringen	68	72	73
4.3.3 Onderhoud en exploitatievoorzieningen	345	386	560
4.3.4 Energie en water	352	353	338
4.3.5 Schoonmaakkosten	312	347	366
4.3.6 Heffingen	77	90	83
4.3.7 Overige huisvestingslasten	163	274	352
Totaal huisvestingslasten	2.858	2.992	3.263

4.4 Overige lasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	1.145	1.008	1.132
4.4.2 Duurzame aanschaffingen	195	73	209
4.4.3 Materiaalgebonden lasten	1.605	1.534	1.528
4.4.4 Dotaties voorzieningen	93	0	178
4.4.5 Algemene kosten	9.118	9.019	9.520
Totaal overige lasten	12.156	11.634	12.567

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

DUURZAME AANSCHAFFINGEN

Aanschaf apparatuur en inventaris kleiner dan activeringsgrens	195	73	209

MATERIAALGEBONDEN LASTEN

Verbruik cursusmaterialen	1.327	1.523	1.366
Overige materiaalgebonden lasten	278	11	162
Totaal materiaalgebonden lasten	1.605	1.534	1.528

DOTATIES VOORZIENINGEN

Dotatie voorziening debiteuren	93	0	65
Dotatie voorziening overige vorderingen	0	0	113
Totaal dotaties voorzieningen	93	0	178

	2012	Begroting 2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
ALGEMENE KOSTEN			
Reis- en verblijfkosten	1.213	1.200	1.007
Computerkosten	1.785	1.869	1.803
Publiciteit en voorlichting	1.794	1.852	2.439
Honoraria derden en advieskosten	2.131	652	1.860
Overige algemene kosten	2.195	3.446	2.411
Totaal algemene kosten	9.118	9.019	9.520

Toelichting betaalde honoraria derden en advieskosten

Onder deze post ad € 2.131 (in 2011 € 1.860k) zijn opgenomen de honoraria en advieskosten welke betaald zijn aan de externe accountant. Deze kosten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000
Accountancy	97	70
Werkzaamheden ten behoeve van overige verklaringen	12	12
Belastingadviezen	20	26
Overige adviezen	68	11
Financiële consultancy	0	0
Totaal honoraria betaald aan de externe accountant	197	119

Specificatie overige lasten naar hoofdkostenplaatsen

Afdeling	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Informatica	526	481
Cultuurwetenschappen	344	208
Rechtswetenschappen	611	557
Managementwetenschappen	1.263	869
Natuurwetenschappen	277	266
Psychologie	813	777
Totaal faculteiten	3.834	3.158
CELSTEC	626	498
LOOK	1.776	572
Totaal overige afdelingen	5.948	8.367
Totaal	12.184	12.595

5 Financiële baten en lasten

Deze post is als volgt samengesteld:

	2012 x € 1.000	Begroting 2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Bankrente	276	230	236
5.1 Subtotaal baten	276	230	236
Bankrente	0	0	0
5.2 Subtotaal lasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	276	230	236

Enkelvoudige balans per 31 december 2012

Na voorstel resultaatbestemming

(Bedragen x € 1.000)

	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Activa		
VASTE ACTIVA		
1.1 Immateriële vaste activa	154	33
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	14.453	15.295
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.607	1.687
1.2.3 Activa in aanleg	0	0
	<u>16.060</u>	<u>16.982</u>
1.3 Financiële vaste activa	0	0
VLOTTENDE ACTIVA		
1.4 Voorraden	1.439	1.106
1.5 Vorderingen		
Debiteuren	3.323	3.417
Rekening-courant verbonden ondernemingen	0	6
Belastingen en sociale premies	0	372
Overige vorderingen	1.139	3.080
Overlopende activa	979	813
	<u>5.441</u>	<u>7.643</u>
1.6 Effecten	0	0
1.7 Liquide middelen	13.571	11.316
TOTAAL ACTIVA	<u>36.665</u>	<u>37.080</u>

	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Passiva		
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve (publiek)	5.691	6.398
2.1.1 Algemene reserve (privaat)	(388)	(242)
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	244	400
2.1.3 Bestemmingsfonds (publiek)	229	0
	-----	-----
	5.776	6.556
2.2 Voorzieningen	6.745	8.120
2.3 Kortlopende schulden		
2.3.1 Crediteuren	2.922	3.710
2.3.2 Rekening-courant verbonden ondernemingen	237	96
2.3.3 Belastingen en sociale premies	3.061	2.800
2.3.4 Overlopende passiva	17.924	15.798
	-----	-----
	24.144	22.404
TOTAAL PASSIVA	-----	-----
	36.665	37.080

Bij de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten zijn geen afzonderlijke toelichtingen opgenomen, omdat deze nauwelijks afwijken van de toelichtingen bij de geconsolideerde cijfers. Uitsluitend de deelnemingen, rekening-courant verbonden ondernemingen, het eigen vermogen en de opbrengst deelneming zijn enkelvoudig toegelicht.

Enkelvoudige staat van baten en lasten 2012

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2013 €	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €
BATEN				
3.1 Rijksbijdragen OCW	39.312	39.493	38.992	40.380
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	6.225	6.444	6.288	9.805
3.3 Cursus-, les- en examengelden	17.424	15.354	17.037	15.096
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.003	4.901	3.569	3.441
Resultaat deelneming	0	(146)	0	(128)
3.5 Overige baten	1.414	2.074	1.618	2.258
TOTAAL BATEN	68.378	68.120	67.504	70.852
LASTEN				
4.1 Personele lasten	49.794	49.939	48.463	52.836
Inkomensoverdracht (MSM)	2.311	2.311	2.288	2.493
4.2 Afschrijvingen	2.144	1.970	2.317	1.840
4.3 Huisvestingslasten	2.944	2.856	2.992	3.260
4.4 Overige lasten	11.325	12.097	11.634	12.566
TOTAAL LASTEN	68.518	69.173	67.694	72.995
SALDO BATEN EN LASTEN	(140)	(1.053)	(190)	(2.143)
5 Financiële baten en lasten	230	273	230	236
RESULTAAT	90	(780)	40	(1.907)

Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde.

Voor de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 52 tot en met 58 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Deelnemingen

De geconsolideerde balans en exploitatierekening omvat naast de cijfers van de Open Universiteit ook de gegevens van de 5 hierna genoemde deelnemingen.

De belangen van de instelling in andere maatschappijen zijn als volgt verdeeld:

Naam, vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal in %
OU Holding BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Diensten BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Deelnemingen BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV, Heerlen	100%
LEX BV, Heerlen	100%

De exploitatie van de activiteiten van LEX is gestopt met ingang van 01-01-2013.

Voor het Overzicht Verbonden Partijen wordt verwezen naar bijlage E.

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Groepsmaatschappijen €	Totaal €
Stand per 1 januari 2012	0	0
Resultaat deelnemingen	(146)	(146)
Overige mutaties	146	146
Stand per 31 december 2012	0	0

Rekening-Courant verbonden ondernemingen

De Open Universiteit en OU Holding BV zijn overeengekomen om het negatieve eigen vermogen van LEX BV aan te zuiveren tot nihil. De aanzuivering van het eigen vermogen bedraagt € 141K.

Toelichting op het eigen vermogen

(Bedragen x € 1.000)

	Stand per 1 jan. 2012 €	Resultaat 2012 €	Overige mutaties 2012 €	Stand per 31 dec. 2012 €
Algemene reserve				
2.1.1 Algemene reserve				
Publiek	6.398	(634)	73	5.691
Privaat	(242)	(146)	0	(388)
	<u>6.156</u>	<u>(780)</u>	<u>(73)</u>	<u>5.303</u>
	-----	-----	-----	-----
Bestemmingsreserve				
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
Hooglerarenfonds	400	0	(156)	244
Joint Degrees	0	0	0	0
	<u>400</u>	<u>0</u>	<u>(156)</u>	<u>244</u>
	-----	-----	-----	-----
Bestemmingsfonds				
2.1.3 Bestemmingsfonds				
Promotiefonds LOOK	0	0	229	229
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>229</u>	<u>229</u>
	-----	-----	-----	-----
Resultaat	6.556	(780)	0	5.776

Algemene reserve

Algemene reserve (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	6.398	8.152
Bij/af: overboeking van c.q. naar bestemmingsreserve	(73)	25
Bij/af: exploitatiesaldo	(634)	1.779
Stand per 31 december	5.691	6.398

Algemene reserve (privaat)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	(242)	(114)
Bij/af: exploitatiesaldo	(146)	(128)
Stand per 31 december	(388)	(242)

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve Hooglerarenfonds (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	400	369
Dotatie exploitatie overschot faculteit CW	0	132
Onttrekking	(156)	(101)
Stand per 31 december	244	400

Bestemmingsreserve Joint Degrees (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	0	56
Overboeking naar algemene reserve	0	(56)
Stand per 31 december	0	0

Bestemmingsfonds

Bestemmingsfonds Promotiefonds LOOK (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	0	0
Dotatie	296	0
Onttrekking	(67)	0
Stand per 31 december	229	0

2.2 Voorzieningen

Het verloop van deze post in 2012 is als volgt weer te geven:

(Bedragen x € 1.000)

	Personeels- voorzieningen	Voorziening deelneming	Totaal
Stand per 1 januari 2012	8.120	0	8.120
Mutaties	(1.381)	6	(1.375)
Stand per 31 december 2012	6.739	6	6.745

De voorziening deelneming heeft betrekking op de verplichtingen van de instelling ten aanzien van de negatieve nettovermogenswaarde van OU Holding BV, aangezien door de instelling een aansprakelijkheidsstelling is afgegeven voor OU Holding BV.

Opbrengst deelneming

De opbrengst deelneming kan als volgt worden gespecificeerd:

	2012 x € 1.000	Begroting 2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
OU Holding BV	(146)	0	(128)
Totalen	(146)	0	(128)

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Het resultaat 2012 ad € 780k negatief is onttrokken aan de algemene reserve; zijnde € (634)k publiek en € (146)k privaat.

Vooruitlopend op een definitieve goedkeuring door de Raad van toezicht is de resultaatbestemming reeds in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van de Open Universiteit

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2012 van de Open Universiteit te Heerlen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2012, de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2012 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het Bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.9, lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Open Universiteit per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2012 voldoen, in alle van materieel belang zijnde aspecten, aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.4 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012.

Eindhoven, 18 juni 2013
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. Th.A.J.C. Snepvangers RA

Bijlage 1 Model E, Verbonden partijen

(Bedragen x € 1.000)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2012 in €	Resultaat 2012	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie %
OU Holding BV	BV	Heerlen	4	€ 7k neg.	€ 146k neg.	Nee	100	100
Open Universiteit Diensten BV	BV	Heerlen	4	€ 14k	€ 1k neg.	Nee	100	100
Open Universiteit Deelnemingen BV	BV	Heerlen	4	€ 14k	€ 1k neg.	Nee	100	100
Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV	BV	Heerlen	1	€ 82k	€ 2k neg.	Nee	100	100
LEX BV	BV	Heerlen	4	€ 0k	€ 141k neg.	Nee	100	100

Bijlage 2

Model G2-A, Overzicht geormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G)

Aflopend per ultimo verslagjaar

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
OER-businessmodel voor de OUNL in een nationale context	PLW/2009/27630	7-12-2009	300	300	292	0
Totaal			300	300	292	0

Model G2-B, Overzicht geormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G)

Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m verslagjaar	Lasten in het verslagjaar	Totale kosten 31-12-2012	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Wikiwijs	OND/ODB-2009/133286 U	24-11-2009	2.035	197	3.163	558	2.972	191
	U/DIR/0213	5-7-2011	1.555					
Totaal			3.590	197	3.163	558	2.972	191

Bijlage 3 Model H, Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

	Duur arbeidsovereenkomst/ werkzaamheden vanaf	Duur arbeidsovereenkomst/ werkzaamheden t/m	Ingangsdatum dienstverband	Taakomvang in fte	Dienstbetrekking of interimbasis	Periodiek betaalde beloningen 2012	Bonus betalingen/gratificatie	Ontv. pensioenbijdragen/ beloningen betaalbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging
(Bedragen x € 1.000)									
Bestuurders									
S.P. van den Eijnden	1-4-2012	1-4-2017	1-4-2012	1	D	133	0		0
C.J. Brouwer	1-5-2006	1-5-2016	1-5-2006	1	D	145	0		0
A. Oskamp	1-1-2011	1-1-2016	1-1-2011	1	D	157	0		0
Totaal bestuurders						435			
Toezichthouders									
A.H. Brouwer-Korf	1-2-2008	31-1-2016			I	15			
R. van Esbroeck	1-3-2008	24-9-2012			I	8			
P.J.E. Bieringa	1-11-2010	31-10-2014			I	10			
P. Valks	1-3-2009	28-2-2013			I	10			
J.M.L. van Engelen	1-3-2009	28-2-2013			I	10			
Totaal toezichthouders									

Bijlage 4 Financiële Rijkssubsidieverantwoording (FSR)

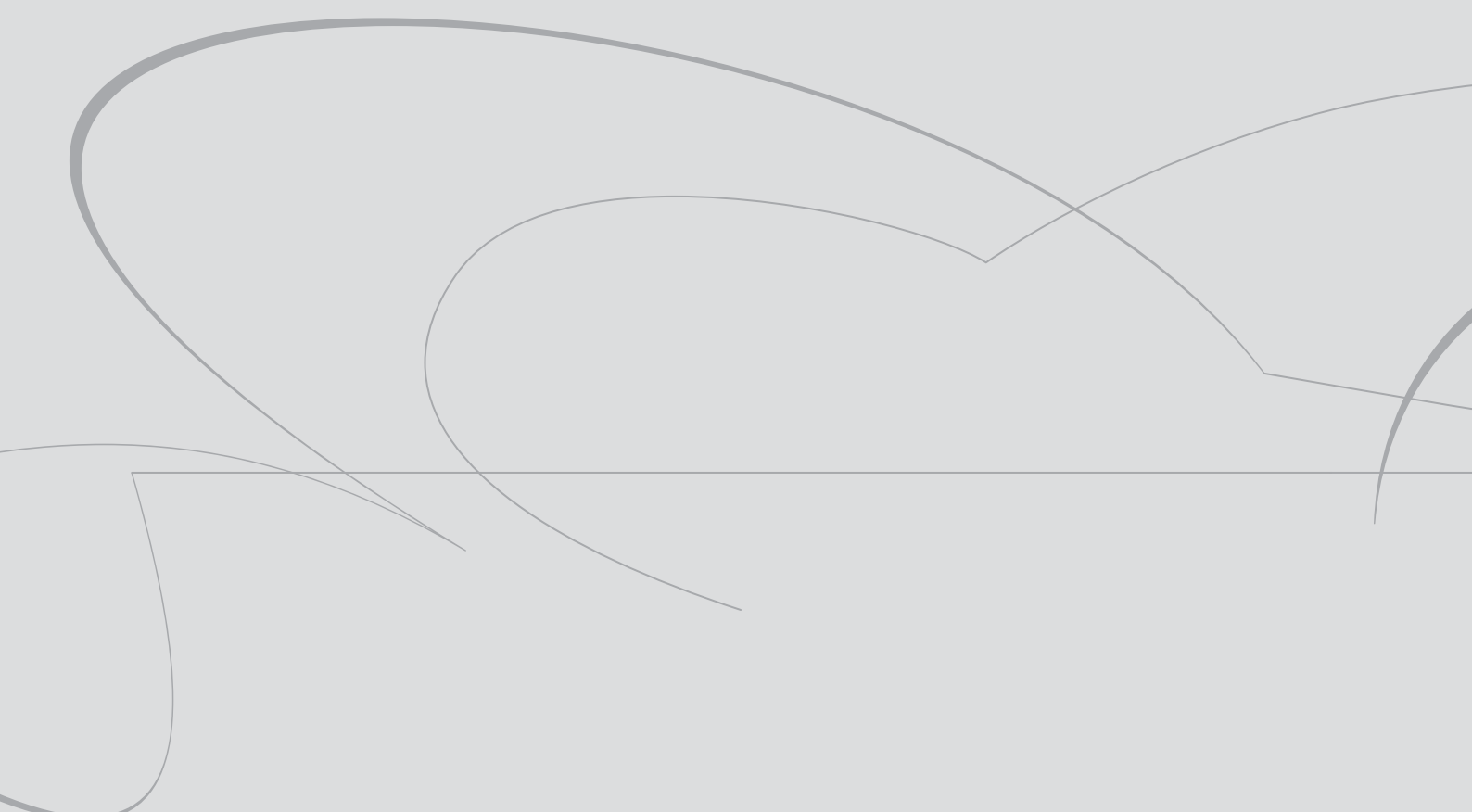
(Bedragen x € 1.000)

Subsidie-verstrekker en eventueel uitvoerder	Om-schrijving	Subsidie ID	Project	Looptijd subsidie		Bestedingen project (OHW)			Voorschot	Status
				Begin	Einde	Stand 01-01-2012	Mutaties	Stand 31-12-2012		
Verstrekker: OCW	OER-business model voor de OU in een nationale context	PLW/2009/27630	Oerned	31-12-2009	01-07-2012	€ 248	€ 44	€ 292	€ 300	gesloten
Verstrekker: OCW	Ontwikkeld-gelden educatieve minoren	OND/ODB-10/83245U	Educa-tieve minoren	01-01-2011	31-12-2012	€ 53	€ 89	€ 142	€ 137	gesloten
Totaal						€ 301	€ 133	€ 434	€ 437	

Jaarrekening 2012

Open Universiteit

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2012

Geconsolideerde balans per 31 december 2012	48
Geconsolideerde staat van baten en lasten 2012	49
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2012	50
Toelichting op de geconsolideerde balans	59
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	65
Enkelvoudige balans per 31 december 2012	74
Enkelvoudige staat van baten en lasten 2012	76
Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten	77

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat	81
Gebeurtenissen na balansdatum	81
Controleverklaring	82

Bijlagen

1. Model E, Verbonden partijen	85
2. Model G, Geormerkte Doelsubsidies OCW	87
3. Model H, Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders	89
4. Financiële Specifieke Rijkssubsidieverantwoording (FSR)	91

*Vastgesteld door het College van bestuur op 7 mei 2013
Goedgekeurd door de Raad van toezicht op 3 juni 2013*

Jaarrekening 2012
U2012/00000
Open Universiteit
Nummer Bevoegd gezag 30720
Bronnummer 22NC

Geconsolideerde balans per 31 december 2012

Na voorstel resultaatbestemming

(Bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2012	31-12-2011
VASTE ACTIVA		
1.1 Immateriële vaste activa	154	33
1.2 Materiële vaste activa	16.060	16.984
VLOTTENDE ACTIVA		
1.3 Voorraden	1.439	1.106
1.4 Vorderingen	5.090	7.445
1.5 Liquide middelen	13.707	11.469
	<u>36.450</u>	<u>37.037</u>
Passiva		
EIGEN VERMOGEN		
2.1 Eigen vermogen	5.776	6.556
2.2 Voorzieningen	6.739	8.120
2.3 Kortlopende schulden	23.935	22.361
	<u>36.450</u>	<u>37.037</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2012

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2013	Rekening 2012	Begroting 2012	Rekening 2011
BATEN				
3.1 Rijksbijdragen	39.312	39.493	38.992	40.380
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	6.225	6.444	6.288	9.805
3.3 Cursus-, les- en examengelden	17.424	15.354	17.037	15.096
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.003	4.972	3.569	3.548
3.5 Overige baten	1.414	1.981	1.618	2.167
TOTAAL BATEN	68.378	68.244	67.504	70.996
LASTEN				
4.1 Personele lasten	49.794	50.003	48.463	52.973
Inkomenoverdracht (MSM)	2.311	2.311	2.288	2.493
4.2 Afschrijvingen	2.144	1.972	2.317	1.843
4.3 Huisvestingslasten	2.944	2.858	2.992	3.263
4.4 Overige lasten	11.325	12.156	11.634	12.567
TOTAAL LASTEN	68.518	69.300	67.694	73.139
Saldo baten en lasten	(140)	(1.056)	(190)	(2.143)
5 Financiële baten en lasten	230	276	230	236
RESULTAAT	90	(780)	40	(1.907)

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2012

(Bedragen x € 1.000)

	2012	2011
Kasstroom uit operationele activiteiten:		
Resultaat voor interest	(1.056)	(2.143)
Aanpassingen voor:		
4.2 Afschrijvingen	1.972	1.843
2.2 Mutatie voorzieningen	(1.381)	1.736
	<u>591</u>	<u>3.579</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
1.3 Voorraden	(333)	53
1.4 Vorderingen	2.355	257
2.3 Schulden	1.574	509
	<u>3.596</u>	<u>819</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>3.131</u>	<u>2.255</u>
5 Ontvangen interest	276	236
5 Betaalde interest	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>3.407</u>	<u>2.491</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:		
1.1 Investerings immateriële vaste activa	(149)	0
1.2 Investerings materiële vaste activa	(1.035)	(4.146)
4.2 Desinvesteringen materiële vaste activa	15	0
4.2 Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	0
Mutaties leningen	0	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
	<u>(1.169)</u>	<u>(4.146)</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>(1.169)</u>	<u>(4.146)</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:		
Mutatie effecten	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutatie liquide middelen	<u>2.238</u>	<u>1.655</u>
1.5 Beginstand liquide middelen	11.469	13.124
Mutaties	<u>2.238</u>	<u>(1.655)</u>
1.5 Eindstand liquide middelen	<u>13.707</u>	<u>11.469</u>

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

Activiteiten

De activiteiten van de instelling en haar groepsmaatschappijen ('de Groep') bestaan voornamelijk uit:

- dienstverlening op het gebied van onderwijs

Groepsverhoudingen

De instelling behoort tot een groep met Open Universiteit als hoofd. De jaarrekening van de instelling is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Open Universiteit gevestigd Valkenburgerweg 177 te Heerlen.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van de Open Universiteit opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen instellingen zijn:

- Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV, Heerlen(100%)
- LEX BV, Heerlen (100%)
- OU Holding BV, Heerlen (100%)
- OU Diensten BV, Heerlen (100%)
- OU Deelnemingen BV, Heerlen (100%)

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de Open Universiteit over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening van de Open Universiteit is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De geconsolideerde jaarrekening wordt als primaire jaarrekening beschouwd. Met uitzondering van de specificaties bij de enkelvoudige balans en resultatenrekening hebben alle specificaties betrekking op de geconsolideerde cijfers tenzij expliciet anders is aangegeven. In de toelichting zijn de bedragen afgerond op duizenden euro's.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

In de balans ultimo 2011 is de rubricering van een bedrag ad € 2.036k inzake de nog te ontvangen bijdrage OCW reorganisatie LOOK (voorheen Ruud de Moor Centrum) in vergelijking met 2011 gewijzigd. In de jaarrekening 2011 was dat gesaldeerd opgenomen onder de voorzieningen. Voor de jaarrekening 2012 is gekozen om de voorziening en het nog te ontvangen bedrag apart op te nemen. De wijziging heeft geen invloed op het resultaat en het vermogen ultimo 2011.

Daarnaast heeft in de balans ultimo 2011 een reclassificatie plaatsgevonden inzake de vooruitbetaalde licenties en de renteloze lening VOMOUNL. De vooruitbetaalde licenties en de renteloze lening VOMOUNL waren in 2011 verantwoord onder de financiële vaste activa. Voor de jaarrekening 2012 is gekozen om de vooruitbetaalde licenties te verantwoorden onder de immateriële vaste activa en de renteloze lening VOMOUNL te verantwoorden onder de overlopende activa. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast. De wijziging heeft geen invloed op het resultaat en het vermogen ultimo 2011.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf 'bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom

Kosten van immateriële vaste activa anders dan intern gegenereerde, waaronder octrooien en licenties, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende lineaire afschrijvingen. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Onderzoekskosten worden direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf 'bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

De afschrijvingen starten direct na ingebruikname, waarbij er fictief van uitgegaan wordt, dat alle investeringen in één boekjaar geacht worden (gemiddeld) per 1 juli van dat jaar in gebruik genomen te zijn.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Terreinwerkzaamheden:	30 jaar
Gebouwen t/m 1999:	30 jaar
Gebouwen vanaf 2000:	
Casco:	60 jaar
Afbouw:	30 jaar
Inbouwpakketten en technische installaties:	15 jaar
Verbouwingskosten gebouwen in eigendom:	resterende levensduur
Verbouwingskosten studiecentra:	duur huurcontract
Binnenzonwering:	10 jaar
Buitenzonwering en bewakingssysteem:	10 jaar
Computers (gemiddeld):	3 jaar
Overige vaste activa:	5 jaar
Software:	5 jaar

De volgende activeringsgrenzen zijn van toepassing (incl. BTW):

- 1 Nieuwe gebouwen en terreinwerkzaamheden:
Alle uitgaven die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- 2 Verbouwingskosten gebouwen centrale vestiging:
Alle samenhangende uitgaven (projecten), voor zover deze € 100k te boven gaan en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- 3 Verbouwingskosten studiecentra:
Alle samenhangende uitgaven die per project meer dan € 40k bedragen en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- 4 Duurzame gebruiksgoederen/resterende activa inclusief PC's:
Activeren boven een aanschafwaarde van € 3k per stuk. Het is hierbij mogelijk om – bij voldoende onderlinge samenhang – de investering projectmatig te benaderen, waarbij het criterium 'investeren per stuk' kan worden losgelaten.

5. Gebruikerssoftware:

Uitsluitend de extern ontwikkelde c.q. aangekochte software, boven een aanschafwaarde van € 11,5k per applicatie.

Bij aanpassingen en uitbreidingen van extern gekochte of ontwikkelde software geldt als aanvullend criterium om tot activeren over te gaan, dat de genoemde aanpassing of uitbreiding de economische levensduur van de applicatie verlengt.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Financiële vaste activa

De deelnemingen van de Open Universiteit zijn alle gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de instelling in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden, uitgaande van de waarden bij eerste waardering, de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is vastgesteld met behulp van de bepalingen van de actieve markt. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Voorraden

Het cursusmateriaal wordt gewaardeerd tegen de kostprijs van papier, drukwerk en afwerking, voor zover eigen productie.

In geval het aankopen bij derden betreft, worden de voorraden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve Hooglerarenfonds

Dit betreft een bestemmingsreserve voor een hooglerarenfonds van de faculteit Cultuurwetenschappen voor een bedrag van € 244k welk in toekomstige jaren benut zal gaan worden. Het bestuur heeft deze beperking aangebracht.

Bestemmingsreserve Joint Degrees

Dit betreft een bestemmingsreserve voor een stimuleringsfonds Joint Degrees voor een bedrag van 56k welk in 2010/2011 ten gunste van de algemene reserve is gebracht.

Bestemmingsreserve Promotiefonds LOOK

Als uitvloeisel van het reorganisatie- en personeelsplan Ruud de Moor Centrum 2011 is het College van Bestuur met de Ondernemingsraad overeengekomen om in 2012 een promotiefonds in het leven te roepen van waaruit, onder bepaalde voorwaarden, een promotietraject kan worden gefinancierd. In 2012 is een bedrag ad € 296k gedoteerd aan dit fonds, ten laste van de algemene reserve. De aanwending hiervan zal plaatsvinden tot medio 2016.

Voor een verdere toelichting van het eigen vermogen wordt verwezen naar het enkelvoudig deel van deze jaarrekening.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De gehanteerde rekenrente voor de voorzieningen bedraagt 3% (voorgaand jaar 3%).

Voorziening wachtgeldverplichtingen

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties. De reorganisatievoorziening 2008 en 2011 zijn gevormd na de formalisering van een gedetailleerd plan voor de reorganisatie en na bekendmaking van de plannen aan de betrokkenen. De voorziening wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening eigen risico WAO

De voorziening eigen risico WAO wordt eveneens berekend op basis van de contante waarde van de verplichtingen.

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening voor jubileumuitkeringen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen en de gemiddelde uitstroom.

Vooruitontvangen cursusgelden

De cursusgelden worden, na aftrek van de gemiddelde kosten van uitgeleverd cursusmateriaal, inclusief verpakings- en verzendkosten, tijdsevenredig toegerekend aan de inschrijvingsduur van 14 maanden. Voor de commerciële opleidingen geldt een inschrijvingsduur van 30 maanden.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bedragen in vreemde valuta worden opgenomen tegen de koers per ultimo boekjaar.

Leasing

Operationele leasing

Bij de instelling kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten alsmede de Rijksbijdrage en Subsidies enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit het verlenen van onderwijsactiviteiten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, inkomsten auteursrechten, detachering personeel, opbrengsten bedrijfsrestaurant en overige baten.

Periodiek betaalbare beloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2012 is 96%.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van een vast percentage van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Boekwinsten- en verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en -lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Valutarisico

De instelling is voornamelijk werkzaam in Nederland en loopt derhalve geen significante valutarisico's.

Prijrisico

De instelling belegt niet in effecten en loopt derhalve geen significante prijrisico's.

Rente- en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen).

Voor vorderingen met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken.

Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Toelichting op geconsolideerde balans

Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van deze post in 2012 was als volgt:

(Bedragen x € 1.000)

	Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	Totaal
Stand 01-01-2012		
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	117	117
Cum. waardeverminderingen en afschr.	(84)	(84)
Boekwaarden	<u>33</u>	<u>33</u>
Mutaties		
Investerings	149	149
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	(28)	(28)
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0
Saldo	<u>121</u>	<u>121</u>
Stand 31-12-2012		
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	266	266
Cum. waardeverminderingen en afschr.	(112)	(112)
Boekwaarden	<u>154</u>	<u>154</u>
Afschrijvingstermijnen	3-5 jaar	

Onder concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom zijn de kosten verantwoord voor extern gekochte licenties.

1.2 Materiële vaste activa

Het verloop van deze post in 2012 was als volgt:

(Bedragen x € 1.000)

	Grond	Terrein werkzaam- heden	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Activa in aanleg	Totaal
Stand 01-01-2012						
Aanschafwaarde	2.069	2.080	28.550	5.736	0	38.435
Cumulatieve waardevermin- deringen en afschrijving	0	(1.166)	(16.238)	(4.047)	0	(21.451)
Boekwaarden	2.069	914	12.312	1.689	0	16.984
Mutaties						
Investerings	0	150	239	646	0	1.035
Herwaarderings	0	0	0	0	0	0
Desinvestering	0	0	0	(70)	0	(70)
Afschrijving	0	(59)	(1.172)	(728)	0	(1.959)
Afschr. desinvestering	0	0	0	70	0	70
Saldo	0	91	(933)	(82)	0	(924)
Stand 31-12-2012						
Aanschafwaarde	2.069	2.230	28.789	6.312	0	39.400
Cumulatieve waardevermin- deringen en afschrijving	0	(1.225)	(17.410)	(4.705)	0	(23.340)
Boekwaarden	2.069	1.005	11.379	1.607	0	16.060
Afschrijvingstermijnen:	n.v.t.	3,33%	1,67%	20%		
		10%	3,33%	33%		
		20%	6,67%			
			10%			

De onroerende zaakbelasting 2012 voor de gebouwen in Heerlen is gebaseerd op een waarde van € 16.609k op peildatum 1 januari 2011. De opstallen in Heerlen zijn in 2012 verzekerd voor een waarde van € 38.693k. De actuele waarde bedraagt € 13.910k.

Flottende activa

1.3 Voorraden

Bij de waardering van de post voorraden is rekening gehouden met het risico van incourantheid ad € 224k tegenover € 226k ultimo 2011.

1.4 Vorderingen

De post vorderingen kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
1.4.1 Debiteuren studenten/ deelnemers/ cursisten	2.970	3.224
1.4.2 Belastingen en sociale premies	2	327
1.4.3 Overige vorderingen	1.139	3.075
1.4.4 Overlopende activa	979	819
Totaal	5.090	7.445

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Onder de vorderingen zijn geen vorderingen opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar.

1.4.1 Debiteuren studenten/ deelnemers/ cursisten

De op het nominale debiteurensaldo in mindering gebrachte voorziening voor dubieuze debiteuren, welke gebaseerd is op de ouderdom van de openstaande saldi, is toegenomen van € 315k naar € 350k.

1.4.2 Belastingen en sociale premies

Dit betreft in 2012 de te vorderen omzetbelasting van LEX.

1.4.3 Overige vorderingen

De belangrijke posten die hieronder zijn opgenomen zijn: nog te ontvangen subsidiebedragen projecten € 837k en de te ontvangen rente € 258k.

1.4.4 Overlopende activa

De belangrijke posten die hieronder zijn opgenomen zijn: vooruitbetaalde facturen € 930k en voorschotten personeel/declaraties € 47k.

1.5 Liquide middelen

De post liquide middelen kan als volgt nader gespecificeerd worden:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
1.5.1 Kasmiddelen	2	5
1.5.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	13.705	11.464
Totaal	13.707	11.469

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Open Universiteit.

2.1 Eigen vermogen

Voor de toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening.

2.2 Voorzieningen

Het verloop van deze post in 2012 is als volgt weer te geven:

(Bedragen x € 1.000)

2.2.1 Personeels voorzieningen

	Wacht- gelden	Reorgani- satie 2008	Reorgani- satie 2011	Eigen risico WAO	Jubileum- uitkeringen	Totaal
Stand 01-01-2012	2.482	690	3.117	868	963	8.120
Dotaties/vrijval	619	(5)	(399)	1	68	284
Onttrekkingen	(654)	(148)	(709)	(121)	(92)	(1.724)
Rente mutatie	25	5	24	2	3	59
Stand 31-12-2012	2.472	542	2.033	750	942	6.739
Kortlopend deel < 1 jaar	864	138	404	106	105	1.617
Middellang deel (2014-2017)	1.359	382	1.060	372	395	3.568
Langlopend deel > 5 jaar	249	22	569	272	442	1.554

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen. De wachtgeldvoorziening is contant gemaakt.

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties. De reorganisatievoorziening 2008 en 2011 zijn gevormd na de formalisering van een gedetailleerd plan voor de reorganisatie en na bekendmaking van de plannen aan de betrokkenen. De voorziening wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

In 2004 is het besluit genomen om ingaande 2004 eigenrisicodragers voor de wet op de arbeidsongeschiktheid (WAO) te worden. De berekening van de omvang van deze voorziening gebeurt op overeenkomstige wijze als de wachtgeldvoorziening. De verplichtingen zijn eveneens contant gemaakt.

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband, echter met een maximale termijn van 10 jaar. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de uitbetaalde gemiddelde gelden over de afgelopen 3 jaar en de gemiddelde uitstroom.

De gehanteerde rekenrente voor de voorzieningen bedraagt 3% (voorgaand jaar 3%).

2.3 Kortlopende schulden

De post kortlopende schulden omvat de volgende posten:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
2.3.1 Crediteuren	2.933	3.718
2.3.2 Belastingen en sociale premies	2.392	2.172
2.3.3 Pensioenen	675	632
2.3.4 Overlopende passiva en overige schulden	17.935	15.839
	<u>23.935</u>	<u>22.361</u>

Van de kortlopende schulden heeft een bedrag ad € 1.826k een looptijd langer dan een jaar. Enerzijds betreft dit de middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie van het Ruud de Moor Centrum (LOOK) 2011 ad € 684k. Daarnaast heeft een bedrag ad € 1.142k betrekking op vooruitontvangen cursusgelden met een looptijd langer dan een jaar.

2.3.2 Belastingen en sociale premies

Deze post betreft met name de afdracht loonheffing en omzetbelasting over de maand december.

2.3.3 Pensioenen

Deze post betreft de afdracht pensioenpremies over de maand december.

2.3.4 Overlopende passiva en overige schulden

Bovenstaande post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2012 x € 1.000	31-12-2011 x € 1.000
Vooruitontvangen cursusgelden	9.321	8.855
Vooruitontvangen subsidies projecten	3.412	2.282
Nog te ontvangen facturen	1.073	1.120
Nog te betalen vakantietoelage over 2012	942	972
Nog te betalen inzake niet opgenomen vakantiedagen	1.079	916
Ontvangen bedragen ten behoeve van samenwerkingsverbanden	652	1.258
Vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie LOOK	684	0
Overige	772	436
	<u>17.935</u>	<u>15.839</u>

Het vooruitontvangen bedrag reorganisatie LOOK betreft de middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie van het Ruud de Moor Centrum (LOOK) 2011 ad € 684k.

Voor het Overzicht geormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G) wordt verwezen naar bijlage G voor geormerkte subsidies.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

(Meerjarige) financiële verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen bij de Open Universiteit betreffen de verplichtingen uit hoofde van operationele lease van kopieerapparatuur voor een totaalbedrag van € 203k. Deze verplichting heeft een resterende looptijd van 3,8 jaar.

Verder is er nog een leasecontract voor een personenauto. De openstaande verplichting per balansdatum bedraagt € 23k. Deze leaseverplichting heeft een resterende looptijd van 1,8 jaar.

Daarnaast zijn huurcontracten afgesloten ten behoeve van de huisvesting van de studiecetra. De totale huurverplichting bedraagt € 4.382k. Deze huurcontracten hebben een gemiddelde looptijd van circa 2,8 jaar. Van deze huurverplichting heeft een bedrag van € 198k een looptijd van minder dan 1 jaar.

Voorwaardelijke verplichtingen

De Open Universiteit staat garant voor de financiële positie van OU Holding BV en haar deelnemingen.

Per balansdatum waren kredietfaciliteiten bij de Bank Nederlandse Gemeenten tot 5 miljoen euro in rekening courant. Als zekerheid is een positieve hypotheekverklaring verstrekt met als doel op 1e verzoek het recht van hypotheekvestiging op onroerend zaken en pandrecht roerend zaken te vestigen bij benutting van het krediet.

Ten behoeve van een huurovereenkomst is door de Open Universiteit een bankgarantie afgegeven ad € 40k.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Algemeen

De methode van resultaatbepaling is gebaseerd op het baten- en lastenstelsel.

In verband met de taakstelling op het gebied van innovatie wordt een groot aantal projecten uitgevoerd die ten laste van de reguliere exploitatie worden geboekt.

Baten

3.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	
	2012	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	38.874	38.509	39.096
3.1.2 Overige subsidies OCW	619	483	1.284
Totaal Rijksbijdrage	39.493	38.992	40.380

3.1.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post betreft de toegekende rijksbijdrage conform brief d.d. 18 december 2012 kenmerk 2012/2/300792 voor een bedrag van € 41.238k. Van dit bedrag is € 2.311k afzonderlijk verantwoord onder 3.2 de bijdrage ten behoeve van de MSM. Het restant heeft betrekking op de egalisatie van de subsidies ontvangen voor Minoren en Geesteswetenschappen.

3.1.2 Overige subsidies OCW

Dit betreffen de geormerkte OCW subsidies Wikiwijs en Oerned. Voor een specificatie wordt verwezen naar bijlage G.

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	
	2012	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Subsidie Wikiwijs	568	483	1.146
Subsidie Oerned	51	0	138
Totaal overige subsidies OCW	619	483	1.284

Subsidie Wikiwijs

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-2009/133286 U van 24 november 2009 ad € 4.385k aan de Stichting Kennisnet en de Open Universiteit gezamenlijk voor de periode 1 september 2009 – 31 januari 2011. De einddatum van het project, fase 1 is verlengd tot 28 februari 2011 middels brief OND/ODB-11/39 M van 7 december 2010.

Daarnaast betreft deze post de subsidie toegekend middels brief U/DIR/0213 van 5 juli 2011 ad € 3.683k aan de Stichting Kennisnet en de Open Universiteit gezamenlijk voor de periode 1 maart 2011 – 31 december 2013.

Ultimo 2012 is een bedrag ad € 191k als vooruit ontvangen op de balans opgenomen.

Subsidie Oernd

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief PLW/2009/27630 van 7 december 2009 ad € 300k voor de periode 31 december 2009 tot en met 29 februari 2012. De looptijd van het project is middels brief U2011/7.806FRO verlengd tot 1 juli 2012. Per 1 juli 2012 is het project afgerond en de balanspost inzake afgewikkeld.

3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
Subsidie LOOK	4.133	4.000	7.312
Overige bijdragen (MSM)	2.311	2.288	2.493
Totaal overige overheidsbijdragen/subsidies	6.444	6.288	9.805

Subsidie LOOK

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 ad € 5.870k. Van het subsidiebedrag ad € 5.870k is een bedrag ad € 3.914k bestemd voor uitvoering van het programma LOOK. Het resterende bedrag is ten behoeve van de uitgevoerde reorganisatie. Ultimo 2012 is een bedrag ad € 249 betrekking hebbend op de uitvoering van het programma LOOK als schuld opgenomen op de balans. Dit bedrag zal in 2013 worden uitgeput.

Daarnaast betreft deze post de uitputting in 2012 van de in 2011 toegekende subsidie middels brief OND/ODB-11/25988 U van 12 mei 2011 ad € 7.780k. Ultimo 2011 was een bedrag ad € 468k als schuld opgenomen op de balans. Dit bedrag is in 2012 uitgeput.

Overige bijdragen (MSM)

Deze post betreft de door het ministerie via de Open Universiteit betaalde subsidie aan de Maastricht School of Management (MSM).

Het bedrag is in overeenstemming met de brief van 18 december 2012 kenmerk 2012/2/300792. De doorbetaling is onder de lasten verantwoord als inkomensoverdracht.

3.3 Cursus-, les- en examengelden

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
Startpakket	1.556	1.951	1.589
Inschrijvingen	9.942	11.416	11.068
Commerciële opleidingen	4.757	4.930	3.654
Inschrijfgelden (oude regime)	203	0	157
Kortingsregeling KCOU	(267)	(291)	(277)
Overige kortingen	(1.272)	(1.388)	(1.312)
Overige kortingen (oude regime)	(12)	0	(9)
Tentamengelden	178	194	161
Vrijstellingsverzoeken	206	225	205
Vrijval/dotatie vooruitontvangen cursusgelden	63	0	(140)
Totaal cursus-, les-, en examengelden	15.354	17.037	15.096

3.4 Baten werk in opdracht van derden

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
NWO	467	511	1.104
Projecten CELSTEC	1.407	1.537	777
Opbrengsten LEX	71	0	107
Overige opbrengsten werk voor derden	3.027	1.521	1.560
Totaal baten werk in opdracht van derden	4.972	3.569	3.548

3.5 Overige baten

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
Detachering personeel	191	184	313
Inkomsten auteursrechten	86	75	92
Verhuur onroerend goed	425	327	403
BTW pro rata regeling	105	200	200
Opbrengst bedrijfsrestaurant	123	150	130
Inzet ZAP	102	90	179
Bijdrage Phd program	321	253	195
Euro MBA	84	83	83
Vacatiegelden en SER	3	0	48
Overige posten	541	256	524
Totaal overige baten	1.981	1.618	2.167

In bovenstaande specificatie zijn onder de overige posten enkel opbrengsten beneden € 50k verantwoord.

Lasten

4.1 Personele lasten

De personele lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Brutolonen en salarissen	34.860	36.131	34.764
Sociale lasten en pensioenpremies	8.344	8.648	7.788
4.1.1 Lonen en salarissen	<u>43.204</u>	<u>44.779</u>	<u>42.552</u>
Mutatie voorzieningen	607	0	3.175
Inhuur derden regulier	4.948	2.268	5.686
Overige	1.244	1.416	1.560
4.1.2 Overige personele lasten	<u>6.799</u>	<u>3.684</u>	<u>10.421</u>
Totaal	50.003	48.463	52.973

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BRUTOLONEN EN SALARISSEN			
Salarissen	29.458	30.532	29.584
Vakantietoelagen	2.415	2.503	2.437
Overige toelagen	2.987	3.096	2.743
Totaal beloning voor arbeid	<u>34.860</u>	<u>36.131</u>	<u>34.764</u>

SOCIALE LASTEN EN PENSIOENPREMIES

Pensioenpremies	5.322	5.516	4.952
Overige sociale lasten	3.022	3.132	2.836
Totaal sociale lasten	<u>8.344</u>	<u>8.648</u>	<u>7.788</u>

MUTATIE VOORZIENINGEN

Dotatie reorganisatie voorziening 2008	0	0	(69)
Dotatie reorganisatie voorziening 2011	(375)	0	1.560
Dotatie wachtgeld voorziening	644	0	912
Dotatie eigen risico WAO voorziening	3	0	549
Dotatie jubileumuitkeringen	71	0	223
	<u>343</u>	<u>0</u>	<u>3.175</u>

Waarderingscorrectie voorgaande jaren	264	0	0

Totaal mutatie voorzieningen	607	0	3.175

De pensioenregeling betreft een toegezegde-pensioenregeling, welke verwerkt is als een toegezegde-bijdrage-regeling. Het pensioen is toegekend op basis van het middelloonstelsel en is ondergebracht bij het ABP/Loyalis. De Open Universiteit heeft in het geval van een tekort geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

De gemiddelde formatie nam af van 622 fte in 2011 tot 610 fte in 2012, hetgeen overeenkomt met 1,8% (fte zijn excl. stagiaires).

Het aantal werknemers dat werkzaam is buiten Nederland is nihil (2011: 0).

Personele lasten en fte-verdeling gesplitst naar hoofdkostenplaats

Afdeling	Rekening	Rekening	Bezetting ult boekjaar	
	2012	2011	WP	OBP
	x € 1.000	x € 1.000	fte	fte
Informatica	3.262	2.994	32	8
Cultuurwetenschappen	1.784	1.778	24	4
Rechtswetenschappen	3.426	3.220	32	7
Managementwetenschappen	5.400	4.545	46	17
Natuurwetenschappen	1.421	1.605	13	4
Psychologie	4.037	3.522	47	11
Totaal faculteiten	19.330	17.664	194	51
CELSTEC	5.647	5.692	67	24
LOOK	2.390	3.417	25	10
Totaal overige afdelingen	17.081	17.339	10	221
Subtotaal	44.448	44.112	296	306
Mutatie voorzieningen	607	3.175	(2011:303) (2011:318)	
Inhuur derden	4.948	5.686 (fte zijn excl. stagiaires)		
Totaal	50.003	52.973		

Bezoldiging leden College van bestuur en leden Raad van toezicht

De bezoldiging, opgebouwd uit reguliere salariscomponenten zoals bruto salaris, vakantietoelage en eindejaarsuitkering aan leden van het College van bestuur kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000
drs. S.P. van den Eijnden		
Salaris	105	0
Overige reguliere vergoedingen	28	0
Totaal	133	0
drs. Th.J.F.M. Bovens		
Salaris	0	90
Overige reguliere vergoedingen	0	17
Totaal	0	107
drs. ing. C.J. Brouwer		
Salaris	118	118
Overige reguliere vergoedingen	27	27
Totaal	145	145
prof. mr. A. Oskamp		
Salaris	130	119
Overige reguliere vergoedingen	27	25
Totaal	157	144

De bezoldiging van de CvB-leden is vanaf 2002 gebaseerd op de landelijk ingevoerde HAY-systematiek. Bovenvermelde bezoldigingen zijn inbegrepen in de personele lasten van de overige afdelingen.

M.i.v. 1 oktober 2011 is drs. Th.J.F.M. Bovens geen lid meer van het College van bestuur.

M.i.v. 1 april 2012 is drs. S.P. van den Eijnden benoemd tot voorzitter van het College van bestuur.

De vergoeding aan leden van de Raad van toezicht kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
mw. mr. A.H. Brouwer-Korf	15	15
prof. dr. R. van Esbroeck	8	10
mw. drs. P.J.E. Bieringa MBA	10	10
drs. P. Valks	10	10
prof. dr. ir. J.M.L. van Engelen	10	10
Totaal	<u>53</u>	<u>55</u>

Bovenvermelde vergoedingen zijn inbegrepen in de personele lasten van de overige afdelingen.

Inkomensoverdrachten

Deze post betreft de doorbetaling van de subsidieverlening door het Ministerie ten behoeve van de Maastricht School of Management.

4.2 Afschrijvingen

De post afschrijvingen kan als volgt nader gespecificeerd worden:

	2012 x € 1.000	Begroting 2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa	28	0	28
4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa	1.944	2.317	1.815
Totaal afschrijvingen	<u>1.972</u>	<u>2.317</u>	<u>1.843</u>

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa

Afschrijving concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	28	0	28

4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa

Afschrijving gebouwen en terreinwerkzaamheden	1.231	1.201	1.080
Afschrijving apparatuur en inventaris	728	1.116	735
Tussentelling	<u>1.959</u>	<u>2.317</u>	<u>1.815</u>
Af/Bij: boekwinst c.q. boekverlies desinvesteringen	(15)	0	0
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	<u>1.944</u>	<u>2.317</u>	<u>1.815</u>

4.3 Huisvestingslasten

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
4.3.1 Huur	1.541	1.470	1.491
4.3.2 Verzekeringen	68	72	73
4.3.3 Onderhoud en exploitatievoorzieningen	345	386	560
4.3.4 Energie en water	352	353	338
4.3.5 Schoonmaakkosten	312	347	366
4.3.6 Heffingen	77	90	83
4.3.7 Overige huisvestingslasten	163	274	352
Totaal huisvestingslasten	2.858	2.992	3.263

4.4 Overige lasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	1.145	1.008	1.132
4.4.2 Duurzame aanschaffingen	195	73	209
4.4.3 Materiaalgebonden lasten	1.605	1.534	1.528
4.4.4 Dotaties voorzieningen	93	0	178
4.4.5 Algemene kosten	9.118	9.019	9.520
Totaal overige lasten	12.156	11.634	12.567

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

DUURZAME AANSCHAFFINGEN

Aanschaf apparatuur en inventaris kleiner dan activeringsgrens	195	73	209

MATERIAALGEBONDEN LASTEN

Verbruik cursusmaterialen	1.327	1.523	1.366
Overige materiaalgebonden lasten	278	11	162
Totaal materiaalgebonden lasten	1.605	1.534	1.528

DOTATIES VOORZIENINGEN

Dotatie voorziening debiteuren	93	0	65
Dotatie voorziening overige vorderingen	0	0	113
Totaal dotaties voorzieningen	93	0	178

	2012	Begroting	2011
	x € 1.000	2012	x € 1.000
		x € 1.000	x € 1.000
ALGEMENE KOSTEN			
Reis- en verblijfkosten	1.213	1.200	1.007
Computerkosten	1.785	1.869	1.803
Publiciteit en voorlichting	1.794	1.852	2.439
Honoraria derden en advieskosten	2.131	652	1.860
Overige algemene kosten	2.195	3.446	2.411
Totaal algemene kosten	9.118	9.019	9.520

Toelichting betaalde honoraria derden en advieskosten

Onder deze post ad € 2.131 (in 2011 € 1.860k) zijn opgenomen de honoraria en advieskosten welke betaald zijn aan de externe accountant. Deze kosten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000
Accountancy	97	70
Werkzaamheden ten behoeve van overige verklaringen	12	12
Belastingadviezen	20	26
Overige adviezen	68	11
Financiële consultancy	0	0
Totaal honoraria betaald aan de externe accountant	197	119

Specificatie overige lasten naar hoofdkostenplaatsen

Afdeling	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Informatica	526	481
Cultuurwetenschappen	344	208
Rechtswetenschappen	611	557
Managementwetenschappen	1.263	869
Natuurwetenschappen	277	266
Psychologie	813	777
Totaal faculteiten	3.834	3.158
CELSTEC	626	498
LOOK	1.776	572
Totaal overige afdelingen	5.948	8.367
Totaal	12.184	12.595

5 Financiële baten en lasten

Deze post is als volgt samengesteld:

	2012 x € 1.000	Begroting 2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Bankrente	276	230	236
5.1 Subtotaal baten	276	230	236
Bankrente	0	0	0
5.2 Subtotaal lasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	276	230	236

Enkelvoudige balans per 31 december 2012

Na voorstel resultaatbestemming

(Bedragen x € 1.000)

	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Activa		
VASTE ACTIVA		
1.1 Immateriële vaste activa	154	33
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	14.453	15.295
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.607	1.687
1.2.3 Activa in aanleg	0	0
	<u>16.060</u>	<u>16.982</u>
1.3 Financiële vaste activa	0	0
VLOTTENDE ACTIVA		
1.4 Voorraden	1.439	1.106
1.5 Vorderingen		
Debiteuren	3.323	3.417
Rekening-courant verbonden ondernemingen	0	6
Belastingen en sociale premies	0	372
Overige vorderingen	1.139	3.080
Overlopende activa	979	813
	<u>5.441</u>	<u>7.643</u>
1.6 Effecten	0	0
1.7 Liquide middelen	13.571	11.316
TOTAAL ACTIVA	<u>36.665</u>	<u>37.080</u>

	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Passiva		
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve (publiek)	5.691	6.398
2.1.1 Algemene reserve (privaat)	(388)	(242)
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	244	400
2.1.3 Bestemmingsfonds (publiek)	229	0
	5.776	6.556
2.2 Voorzieningen	6.745	8.120
2.3 Kortlopende schulden		
2.3.1 Crediteuren	2.922	3.710
2.3.2 Rekening-courant verbonden ondernemingen	237	96
2.3.3 Belastingen en sociale premies	3.061	2.800
2.3.4 Overlopende passiva	17.924	15.798
	24.144	22.404
TOTAAL PASSIVA	36.665	37.080

Bij de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten zijn geen afzonderlijke toelichtingen opgenomen, omdat deze nauwelijks afwijken van de toelichtingen bij de geconsolideerde cijfers. Uitsluitend de deelnemingen, rekening-courant verbonden ondernemingen, het eigen vermogen en de opbrengst deelneming zijn enkelvoudig toegelicht.

Enkelvoudige staat van baten en lasten 2012

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2013 €	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €
BATEN				
3.1 Rijksbijdragen OCW	39.312	39.493	38.992	40.380
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	6.225	6.444	6.288	9.805
3.3 Cursus-, les- en examengelden	17.424	15.354	17.037	15.096
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.003	4.901	3.569	3.441
Resultaat deelneming	0	(146)	0	(128)
3.5 Overige baten	1.414	2.074	1.618	2.258
TOTAAL BATEN	68.378	68.120	67.504	70.852
LASTEN				
4.1 Personele lasten	49.794	49.939	48.463	52.836
Inkomensoverdracht (MSM)	2.311	2.311	2.288	2.493
4.2 Afschrijvingen	2.144	1.970	2.317	1.840
4.3 Huisvestingslasten	2.944	2.856	2.992	3.260
4.4 Overige lasten	11.325	12.097	11.634	12.566
TOTAAL LASTEN	68.518	69.173	67.694	72.995
SALDO BATEN EN LASTEN	(140)	(1.053)	(190)	(2.143)
5 Financiële baten en lasten	230	273	230	236
RESULTAAT	90	(780)	40	(1.907)

Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde.

Voor de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 52 tot en met 58 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Deelnemingen

De geconsolideerde balans en exploitatierekening omvat naast de cijfers van de Open Universiteit ook de gegevens van de 5 hierna genoemde deelnemingen.

De belangen van de instelling in andere maatschappijen zijn als volgt verdeeld:

Naam, vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal in %
OU Holding BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Diensten BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Deelnemingen BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV, Heerlen	100%
LEX BV, Heerlen	100%

De exploitatie van de activiteiten van LEX is gestopt met ingang van 01-01-2013.

Voor het Overzicht Verbonden Partijen wordt verwezen naar bijlage E.

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Groepsmaatschappijen €	Totaal €
Stand per 1 januari 2012	0	0
Resultaat deelnemingen	(146)	(146)
Overige mutaties	146	146
Stand per 31 december 2012	0	0

Rekening-Courant verbonden ondernemingen

De Open Universiteit en OU Holding BV zijn overeengekomen om het negatieve eigen vermogen van LEX BV aan te zuiveren tot nihil. De aanzuivering van het eigen vermogen bedraagt € 141K.

Toelichting op het eigen vermogen

(Bedragen x € 1.000)

	Stand per 1 jan. 2012 €	Resultaat 2012 €	Overige mutaties 2012 €	Stand per 31 dec. 2012 €
Algemene reserve				
2.1.1 Algemene reserve				
Publiek	6.398	(634)	73	5.691
Privaat	(242)	(146)	0	(388)
	<u>6.156</u>	<u>(780)</u>	<u>(73)</u>	<u>5.303</u>
	-----	-----	-----	-----
Bestemmingsreserve				
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
Hooglerarenfonds	400	0	(156)	244
Joint Degrees	0	0	0	0
	<u>400</u>	<u>0</u>	<u>(156)</u>	<u>244</u>
	-----	-----	-----	-----
Bestemmingsfonds				
2.1.3 Bestemmingsfonds				
Promotiefonds LOOK	0	0	229	229
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>229</u>	<u>229</u>
	-----	-----	-----	-----
Resultaat	6.556	(780)	0	5.776

Algemene reserve

Algemene reserve (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	6.398	8.152
Bij/af: overboeking van c.q. naar bestemmingsreserve	(73)	25
Bij/af: exploitatiesaldo	(634)	1.779
Stand per 31 december	5.691	6.398

Algemene reserve (privaat)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	(242)	(114)
Bij/af: exploitatiesaldo	(146)	(128)
Stand per 31 december	(388)	(242)

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve Hooglerarenfonds (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	400	369
Dotatie exploitatie overschot faculteit CW	0	132
Onttrekking	(156)	(101)
Stand per 31 december	244	400

Bestemmingsreserve Joint Degrees (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	0	56
Overboeking naar algemene reserve	0	(56)
Stand per 31 december	0	0

Bestemmingsfonds

Bestemmingsfonds Promotiefonds LOOK (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2012 kan als volgt worden weergegeven:

	2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
Stand per 1 januari	0	0
Dotatie	296	0
Onttrekking	(67)	0
Stand per 31 december	229	0

2.2 Voorzieningen

Het verloop van deze post in 2012 is als volgt weer te geven:

(Bedragen x € 1.000)

	Personeels- voorzieningen	Voorziening deelneming	Totaal
Stand per 1 januari 2012	8.120	0	8.120
Mutaties	(1.381)	6	(1.375)
Stand per 31 december 2012	6.739	6	6.745

De voorziening deelneming heeft betrekking op de verplichtingen van de instelling ten aanzien van de negatieve nettovermogenswaarde van OU Holding BV, aangezien door de instelling een aansprakelijkheidsstelling is afgegeven voor OU Holding BV.

Opbrengst deelneming

De opbrengst deelneming kan als volgt worden gespecificeerd:

	2012 x € 1.000	Begroting 2012 x € 1.000	2011 x € 1.000
OU Holding BV	(146)	0	(128)
Totalen	(146)	0	(128)

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Het resultaat 2012 ad € 780k negatief is onttrokken aan de algemene reserve; zijnde € (634)k publiek en € (146)k privaat.

Vooruitlopend op een definitieve goedkeuring door de Raad van toezicht is de resultaatbestemming reeds in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van de Open Universiteit

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2012 van de Open Universiteit te Heerlen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2012, de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2012 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het Bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.9, lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidcriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Open Universiteit per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2012 voldoen, in alle van materieel belang zijnde aspecten, aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.4 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012.

Eindhoven, 18 juni 2013
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. Th.A.J.C. Snepvangers RA

Bijlage 1 Model E, Verbonden partijen

(Bedragen x € 1.000)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2012 in €	Resultaat 2012	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie %
OU Holding BV	BV	Heerlen	4	€ 7k neg.	€ 146k neg.	Nee	100	100
Open Universiteit Diensten BV	BV	Heerlen	4	€ 14k	€ 1k neg.	Nee	100	100
Open Universiteit Deelnemingen BV	BV	Heerlen	4	€ 14k	€ 1k neg.	Nee	100	100
Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV	BV	Heerlen	1	€ 82k	€ 2k neg.	Nee	100	100
LEX BV	BV	Heerlen	4	€ 0k	€ 141k neg.	Nee	100	100

Bijlage 2

Model G2-A, Overzicht geormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G)

Aflopend per ultimo verslagjaar

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
OER-businessmodel voor de OUNL in een nationale context	PLW/2009/27630	7-12-2009	300	300	292	0
Totaal			300	300	292	0

Model G2-B, Overzicht geormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G)

Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m verslagjaar	Lasten in het verslagjaar	Totale kosten 31-12-2012	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Wikiwijs	OND/ODB-2009/133286 U	24-11-2009	2.035	197	3.163	558	2.972	191
	U/DIR/0213	5-7-2011	1.555					
Totaal			3.590	197	3.163	558	2.972	191

Bijlage 3 Model H, Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

(Bedragen x € 1.000)

	Duur arbeidsovereenkomst/ werkzaamheden vanaf	Duur arbeidsovereenkomst/ werkzaamheden t/m	Ingangsdatum dienstverband	Taakomvang in fte	Dienstbetrekking of interimbasis	Periodiek betaalde beloningen 2012	Bonus betalingen/gratificatie	Ontv. pensioenbijdragen/ beloningen betaalbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging
Bestuurders									
S.P. van den Eijnden	1-4-2012	1-4-2017	1-4-2012	1	D	133	0		0
C.J. Brouwer	1-5-2006	1-5-2016	1-5-2006	1	D	145	0		0
A. Oskamp	1-1-2011	1-1-2016	1-1-2011	1	D	157	0		0
Totaal bestuurders						435			
Toezichthouders									
A.H. Brouwer-Korf	1-2-2008	31-1-2016			I	15			
R. van Esbroeck	1-3-2008	24-9-2012			I	8			
P.J.E. Bieringa	1-11-2010	31-10-2014			I	10			
P. Valks	1-3-2009	28-2-2013			I	10			
J.M.L. van Engelen	1-3-2009	28-2-2013			I	10			
Totaal toezichthouders									

Bijlage 4 Financiële Rijkssubsidieverantwoording (FSR)

(Bedragen x € 1.000)

Subsidie-verstrekker en eventueel uitvoerder	Om-schrijving	Subsidie ID	Project	Looptijd subsidie		Bestedingen project (OHW)			Voorschot	Status
				Begin	Einde	Stand 01-01-2012	Mutaties	Stand 31-12-2012		
Verstrekker: OCW	OER-business model voor de OU in een nationale context	PLW/2009/27630	Oerned	31-12-2009	01-07-2012	€ 248	€ 44	€ 292	€ 300	gesloten
Verstrekker: OCW	Ontwikkel-gelden educatieve minoren	OND/ODB-10/83245U	Educa-tieve minoren	01-01-2011	31-12-2012	€ 53	€ 89	€ 142	€ 137	gesloten
Totaal						€ 301	€ 133	€ 434	€ 437	

Open Universiteit

Bezoekadres
Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen

Postadres
Postbus 2960
6401 DL Heerlen

Alles uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt onder de vereisten van de Creative Commons-licentie Naamsvermelding-Niet-commercieel-Gelijk delen 3.0 Nederland.

Zie de licentie voor details:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl/>

www.ou.nl